

stedelijk
museum
schiedam

JAARVERSLAG 2017

VOORWOORD

“U hoeft niet alles mooi te vinden. Maar word dan niet boos en loop niet weg. Niet iedereen kan alles mooi vinden, dat vind ik ook niet. En bedenk, als u het niet mooi vindt, dat het dan misschien wel interessant kan zijn. Iemand heeft het toch maar gemaakt en er een bedoeling mee.”

Pierre Janssen

Eén van de hoogtepunten in 2017 was de tentoonstelling over Pierre Janssen, tussen 1956 en 1962 directeur van het Stedelijk Museum Schiedam. Zijn gedachtegoed is nog altijd actueel en een leidraad voor de nieuwe koers van het museum: een levendig, warm hart voor de stad zijn, een plek voor ontmoetingen en een bestemming voor kunstliefhebbers uit het land.

Alles wat we deden - maar liefst 18 tentoonstellingen en 77 activiteiten - stond in dat licht, van het project *Vaandels & verhalen* tot de introductie van een nieuw “betaal-wat-je-kan-lunchconcept”, van de internationale toptentoonstelling *Eye Attack* tot de presentatie van de historische bodebussen, gespeld op de revers van vijf bodes van het stadhuis. Met het uitdelen van het Schiedamse koekje het Spikkelaasvarken in de stad en *Sticky Business. De verleiding van suiker in de kunst* bereikten we een nieuw (familie)publiek, met de tentoonstellingen over Stanley Brown en Ksenia Galiaeva bedienden we onze trouw fans. Schiedammers zagen ook werk van hun stadsgenoten Diet Wiegman en Jacques Tange. Het museum gaf de laatste met plezier twee weken de sleutels van het museum. Net zoals we Sinterklaas onderdak boden, twee fotofestivals en vele evenementen, van internationale Vrouwendag tot de opening van de Nacht van de Geschiedenis en het Suikerzoet Filmfestival.

Het jaar sloten we af met een succesvolle *Kerststallenshow*, het begin van een nieuwe traditie. Eén van onze producties werd overgenomen: de tentoonstelling van Geert Mul was te zien in Dortmund U.

De historische collectie werd weer getoond in *Echt Schiedams*. Voorproefje van de historische collectie en de al genoemde bodebussen en vaandels. Ook Pierre Janssen belichaamt de stadsgeschiedenis, en tekenaar Marcel van Eeden liet zich inspireren voor een nieuwe serie tekeningen door het stadsbeeld van Schiedam en haar literaire geschiedenis. Een deel van de historische collectie is permanent te zien in de kapel, waar meteen bij binnenkomst het rijke verleden van de stad zichtbaar is.

De collectie werd verrijkt met 39 kunstwerken. Particulieren schonken kunstwerken aan de stad. De schenking van tien kostbare Cobra kunstwerken door de Rotterdamse galeriehouder Hans Sonnenberg was van zo'n belang dat we er een aparte presentatie aan wijdden. De thuiskomst van het burgemeestersportret van Philippus Theodorus van Cloon en zijn vrouw, de Marten en Oopjen van Schiedam, was ook een prachtige gebeurtenis. Het museum was in staat om ook zelf weer werken aan te kopen, onder andere van de helaas dit jaar overleden Daan van Golden en werken van voormalige winnaars van de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs.

Niet alleen de reacties van bezoekers, ook de cijfers sterken ons in deze koers. Het aantal bezoekers in het museum steeg met 31% naar 49.000. 41% van de bezoeken werd afgelegd door Schiedammers. Ook in zakelijk opzicht is de weg naar boven gevonden: de eigen inkomsten verdubbelden bijna tot ruim 29% en het aantal betalende bezoekers is 63%.

Het museum draagt bovendien sterk bij aan een positief imago van de stad met vrijwel uitsluitend positieve recensies en een free publicity waarde van 1,4 miljoen in lokale, regionale en landelijke media. De waarde van berichten op social media, radio en televisie is daarin niet opgenomen. Opnieuw kwamen onze tentoonstellingen voor in eindejaarslijstjes van kunstcritici; Stanley Brown werd bijvoorbeeld gerekend tot *De beste kunst van 2017* volgens de critici van NRC Handelsblad (28 december 2017).

Dit alles konden we niet doen zonder de hulp van tientallen samenwerkingspartners, in Schiedam en daarbuiten. Zonder iemand tekort te willen doen, wil ik graag in het bijzonder dit jaar de Historische Vereniging en Stichting Mooi Werk noemen, waarmee we *Vaandels & Verhalen* organiseerden.

We zijn de gemeente Schiedam dankbaar voor de subsidie en het vertrouwen dat ze eind 2017 uitspraken door voor het eerst een vierjarige subsidie voor de periode 2018-2021 toe te kennen. Het programma wordt ruimhartig gefinancierd door negentien lokale, regionale en landelijke fondsen, drie bedrijven en natuurlijk alle vrienden van het Stedelijk Museum Schiedam. We danken hen voor hun enthousiaste steun.

Tot slot wil ik graag zeggen dat ik trots ben op het museumteam, alle vrijwilligers en de vele Schiedammers die zich enorm hebben ingezet om het museum na een moeilijke periode samen weer nieuw leven in te blazen.

Deirdre Carasso

Directeur Stedelijk Museum Schiedam

INHOUD

Voorwoord	1
Feiten en cijfers	3
Tentoonstellingen	4
Activiteiten	10
Onderwijs	14
Partners	17
Collectie	19
Ondernemen en fondswerving	21
In de pers	24
Organisatie	31
Financiën	33
Bijlage 1 Samenwerkingspartners en relaties	41
Bijlage 2 Schenkingen en aankopen	44
Bijlage 3 Bruiklenen	46
Bijlage 4 Organisatie en nevenfuncties	49
Colofon	52

FEITEN EN CIJFERS

Aantal tentoonstellingen: 18 (2016: 10)

Aantal activiteiten in het museum: 77

Aantal bezoekers in het museum: 48.896 (2016: 37.332)

Aantal bezoekers op locatie 4.717 (2016: 7.730)

- Waarvan leerlingen: 3.260 (2016: 3089)
- Waarvan bezoekers Sinterklaaspaleis: 7.250 (2016: 7467)
- Waarvan deelnemers aan groepsrondleidingen: 1.561 (2016: 1036)
- Waarvan deelnemers aan activiteiten en evenementen: 15.086
- Waarvan betalende bezoekers: 30.608 (2016: 24.196)

Aantal geschonken kunstwerken: 27 (2016: 494)

Aantal aangekochte objecten: 12 (2016: 4)

Aantal uitgeleende kunstwerken: 61 (2016: 174)

Aantal vermeldingen in de media: minimaal 763 (2016: minimaal 165 artikelen)

Mediawaarde: € 1.4 miljoen (2016: € 623.879,06)

Aantal medewerkers: 19,4 fte, 24 medewerkers (2016: 20 fte, 30 medewerkers)

Aantal vrijwilligers: 29 (2016: 15)

Aantal vrienden: 110 (2016: 98)

Eigen inkomsten: € 932.482; 29,4 % (2016: € 400.913; 15,3%)

TENTOONSTELLINGEN

In 2017 werd een veelzijdig tentoonstellingsprogramma gemaakt. Hieronder vindt u een overzicht van alle tentoonstellingen.

De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2016 / Oogst 10 jaar de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs

8 oktober 2016 – 22 januari 2017

De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs is een oeuvreprijs voor talentvolle kunstenaars van 35 jaar en jonger, wonend en werkzaam in Nederland. De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs werd georganiseerd in samenwerking met de Volkskrant, BNG Cultuurfonds en de AVROTROS.

De scouts Heske ten Cate, Martijn van Nieuwenhuyzen, Clayde Menso, Nina Folkersma en Fiona Tan nomineerden kunstenaars Anouk Kruithof, Jan Hoek, Evelyn Taocheng Wang, Alexis Blake en Jay Tan.

Publiekswinnaar Anouk Kruithof bij haar werk op de tentoonstelling van de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs.

Op 11 december werd de winnaar bekend gemaakt tijdens een live tv-uitzending van het AVROTROS-programma *Kunstuur*. De uitzending vond plaats vanuit het Stedelijk Museum Schiedam. Het is de eerste keer dat de prijsuitreiking rechtstreeks op televisie werd uitgezonden. De prijs bestond uit een geldbedrag van € 10.000, ter beschikking gesteld door het BNG Cultuurfonds. Juryvoorzitter Hanneke Groenteman riep Evelyn Taocheng Wang aan het einde van het televisieprogramma uit tot winnaar.

In januari 2017 kozen bezoekers Anouk Kruithof tot publieksfavoriet. Aan die prijs is een bedrag van € 1.500 verbonden. Er werd gestemd in het museum en voor het eerst in samenwerking met de Volkskrant ook via de speciale Facebookpagina.

De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2016 was een jubileumeditie. Onder titel *Oogst 10 jaar Volkskrant Beeldende Kunst Prijs* werd ook werk van winnaars en publieksfavorieten van voorgaande edities getoond.

Geert Mul - Match Maker. 25 jaar mediakunst

5 november 2016 - 12 februari 2017

Als eerste museum in Nederland presenteerde het Stedelijk Museum Schiedam een spectaculair overzicht met het werk van Geert Mul (1965). Deze pionier in de mediakunst bouwde de afgelopen 25 jaar een uniek en veelzijdig oeuvre op van (interactieve) audiovisuele en fotografische installaties. Speciaal voor de tentoonstelling maakte Mul een lichtinstallatie met historische afbeeldingen van de stad. Daarin werkten we samen met het Gemeentearchief Schiedam. Wegens vandalisme verhuisde het buitenkunstwerk van de Hoogstraat naar het binnenplein van het museum. De tentoonstelling werd goed ontvangen, door zowel pers als bezoekers. In het voorjaar 2017 reisde het overzicht door naar het museum van Dortmund.

Geert Mul, Library of Babel, 2003. Fotografie: Joep van der Pal.

Echt Schiedams. Voorproefje van de historische collectie

4 februari - 26 maart 2017

Het historische programma van het museum kreeg een vervolg met de tentoonstelling *Echt Schiedams. Voorproefje van de historische collectie*. Stylist Maarten Spruijt maakte hiervoor een keuze uit de historische collectie van het museum. Een deel van de tienduizend voorwerpen, waaronder meubels, wapens, alledaagse voorwerpen werden door hem zorgvuldig gearrangeerd op zaal tentoongesteld. De tentoonstelling was een hernieuwde kennismaking voor het publiek met (een representatie) van de historische collectie.

Spruijt richtte ook de kasten in de kapel/entree opnieuw in, grotendeels met voorwerpen uit de historische collectie.

Echt Schiedams. Fotografie: Tom Haartsen.

Bodebussen

4 februari - 26 maart 2017

In de presentatie rondom de aankoop van een zilveren achttiende-eeuwse bodebus werden de actualiteit en de geschiedenis met elkaar verbonden. Naast de bodebussen uit eigen collectie een bruikleen van de gemeente, poseerden bodes - gestyled door Maarten Spruijt - van het stadhuis van Schiedam voor de camera van de Schiedamse modefotograaf Paul de Graaff. De foto's maakten deel uit van de tentoonstelling.

Bodes van Schiedam met burgemeester Cor Lamers bij de opening van de tentoonstelling Echt Schiedams. Fotografie: Fred Libochant

Magische schaduwbeelden van Diet Wiegman

4 februari - 26 maart 2017

De Schiedamse kunstenaar maakt van afgedankte materialen nieuwe installaties. Het zijn schijnbaar vormeloze sculpturen, maar door belichting verschijnen er schaduwen die afbeeldingen vormen op muren, zoals bijvoorbeeld van Michael Jackson, Michelangelo's David of Anne Frank. *Diet Wiegman. Magische schaduwbeelden* was een overzicht van Wiegmans oeuvre. In de tentoonstelling werd ook de film Anagram getoond, een gefilmd portret van Mike Redman over zijn vader Diet Wiegman.

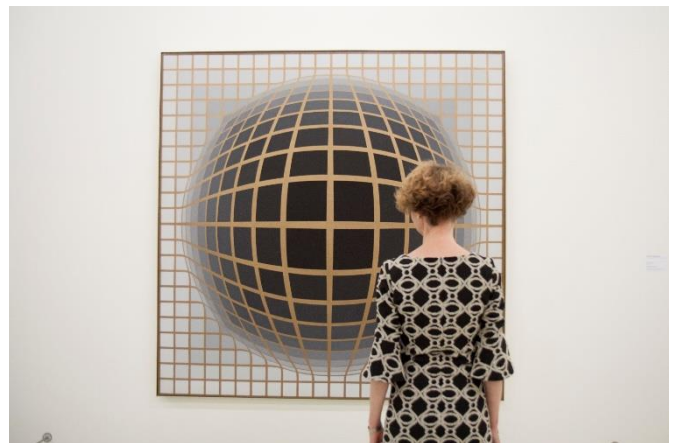

Schaduwwerken van Diet Wiegman.

Eye Attack. Op art en kinetische kunst (1950 – 1970)

25 februari - 18 juni 2017

Het Stedelijk Museum Schiedam organiseerde in samenwerking met het Deense museum Louisiana Museum of Modern Art in Humlebaek de grote tentoonstelling *Eye Attack. Op Art en kinetische kunst*. Met vele bruiklenen uit Europa werd een goed overzicht gegeven van belangrijke ontwikkelingen in de optische en kinetische kunst in de periode 1950-1970. Informatief was de tijdlijn aan het begin van de tentoonstelling waarin belangrijke ontwikkelingen in de kunst en samenleving werden geschetst in het perspectief van de optische en kinetische kunst. Centraal in de tentoonstelling stonden twee historische tentoonstellingen, te weten *The Responsive Eye* (Museum of Modern Art, New York, 1965) en *Arte Programmata* (showroom Olivetti, Milaan, 1962), exemplarisch voor de verschillende wijzen waarop kunst en populaire cultuur met elkaar verweven raakten in de jaren zestig. Hoogleraar Jan Theeuwes van de vakgroep Cognitieve Psychologie van de Vrije Universiteit gaf in een film uitleg over de wijze waarop de ogen in Op art-kunst worden bedrogen door vormen en kleuren op het geschilderde doek.

Tentoonstelling Eye Attack met bezoeker. Fotografie: Kim van Dee.

Salon der Geweigerden, Een keuze uit de Zomere expo

18 maart - 2 april 2017

Op 18 maart vond de voorronde van de Zomere expo plaats in het museum: 250 kunstenaars kwamen hun werk voorleggen aan een jury. Deze koos een aantal kunstenaars die mee mochten doen aan een tentoonstelling in De Fundatie. Op ons verzoek maakten de Schiedamse kunstenaars Diana van Golden en Sarah van der Pols een keuze uit de afgewezen werken. Deze waren gedurende twee weken te zien in een *Salon der geweigerden*, een naam die verwijst naar een respectabele kunsthistorische traditie.

Pierre Janssen - In de greep van de kunst

8 april - 3 september 2017

Half Nederland zit voor de buis als Pierre Janssen in de jaren zestig, zeventig op televisie over kunst vertelt. Hij praat in gewone mensentaal en is benieuwd wat kijkers vinden. Dat maakt hem uniek. In die tijd leggen kunsthistorici uit 'hoe het zit', vaak met moeilijke woorden.

Tien jaar na zijn overlijden stonden het Stedelijk Museum Schiedam en Museum Arnhem met de grote dubbelexpositie *Pierre Janssen - In de greep van de kunst* stil bij zijn nog altijd vernieuwende gedachtegoed. Pierre Janssen (1926-2007) is kunstjournalist als hij in 1956 conservator wordt bij het Stedelijk Museum Schiedam. Dat doet hij zes jaar. In die tijd kocht hij 26 werken aan van Karel Appel, die in de tentoonstelling voor het eerst samen te zien waren. Van 1969 tot 1982 was hij directeur van Museum Arnhem.

Voor het eerst bij elkaar. Alle gouaches en tekeningen van Karel Appel. Aangekocht door Pierre Janssen. Fotografie: Danielle Rietkerk.

Niet netjes

20 mei - 4 juni 2017

De Schiedamse kunstenaar Jacques Tange organiseerde van 20 mei tot en met 4 juni 2017 het festival *Niet netjes* met erotische kunst. Deirdre Carasso, directeur van het Stedelijk Museum Schiedam, was twee weken met vakantie en Tange nam voor haar waar. Samen met zijn vrouw Belinda nodigde hij verschillende kunstenaars uit. Het ondeugende werk met een knipoog werd speciaal voor de tentoonstelling gemaakt of kwam uit geheime laatjes.

Directeur Deirdre Carasso is met vakantie. Kunstenaar Jacques Tange Krijgt van haar de sleutel. Fotografie: Max Franke.

Fotofestival Schiedams Water: Lou Muuse

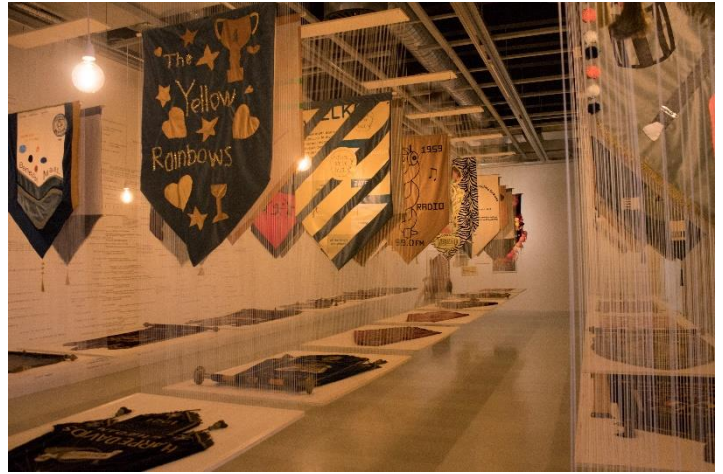
16 april - 14 mei 2017

Het Stedelijk Museum Schiedam was één van de locaties van het fotofestival Schiedams Water dat de sterke band tussen Schiedam en de drankindustrie centraal stelde. In het auditorium exposeerde Lou Muuse. Zij onthulde met haar beelden de werking van het ambachtelijke en industriële jeneverproductieproces. Het leverde contrastrijke beelden op. Het fotofestival was een initiatief van het Cultureel Forum Schiedam (CFS).

Vaandels & Verhalen

1 juli - 1 oktober 2017

De geschiedenis van nu werd in huis gehaald voor de zomertentoonstelling *Vaandels & Verhalen*. Een vaandel laat zien wie je bent; als groep, club of als vereniging. Het geeft herkenning en verbondenheid. Meer dan 70 Schiedamse verenigingen hadden zich aangemeld om een nieuw vaandel te maken. Het project begon in maart. De Vaandels waren van 1 juli tot en met 1 oktober, samen met de historische vaandels uit de collectie te zien. Op 9 september vond een vaandeloftocht door de stad plaats. Het project werd georganiseerd in samenwerking met de Historische Vereniging en de Stichting Mooi Werk.

Zaaloverzicht Vaandels & Verhalen. Fotografie: Kim van Dee.

Oog in oog. Topstukken

1 juli 2017 - 21 januari 2018

Bij deze tentoonstelling draaide het om ontmoetingen: ontdek jezelf en de wereld in de topstukken uit de museumcollectie. Met werk van naoorlogse Nederlandse kunstenaars, onder wie Constant, Jan Schoonhoven, Alex van Warmerdam en vele anderen.

Oog in Oog. Fotografie: Danielle Rietkerk.

Sticky Business. Over de verleiding van suiker in de kunst

16 september 2017 – 18 februari 2018

Hemels of hels, suiker roept bij vrijwel iedereen iets op. De een gebruikt de zoetmaker om belangrijke gebeurtenissen te vieren. Anderen zien suiker als het witte gif, dé grote vijand voor de gezondheid.

Voor de grote tentoonstelling *Sticky Business - De verleiding van suiker in de kunst* nodigde eetontwerper en gastconservator Marije Vogelzang bijna twintig (internationale) kunstenaars uit. Ze heeft haar eigen studio en is hoofd van de afdeling Food Non Food aan de Design Academy Eindhoven. De geselecteerde werken wierpen een nieuw licht op dit maatschappelijke thema. En bijna tachtig snoepjes, koekjes en andere lekkernijen vertelden het verhaal over de rol van suiker in verschillende culturen. In de stad vertelden museumdocenten in wijkcentra en andere publieke gebouwen over suiker en de tentoonstelling. Het Diabetesfonds en de Gezondheidsvoorlichters waren maatschappelijk partner in dit project.

Sticky Business, zaaloverzicht. Fotografie: Tom Haartsen

Fotofestival Schiedam 2017

12 – 22 oktober 2017

De vijfde editie van dit festival werd geopend in het museum. Hier waren de foto's te zien die Luis Hernan, kunstenaar en onderzoeker aan de universiteit van New Castle, van de wifesignalen maakte in de expositie *Digital Ethereal*.

Marcel van Eeden. Circus Henny

14 oktober 2017 – 4 maart 2018

In opdracht van het museum maakte de internationaal geroemde kunstenaar Marcel van Eeden voor de NOG Collectie een serie van ongeveer dertig tekeningen met Schiedam in de hoofdrol. Samen vertellen ze een spannend, fictief verhaal. Met de titel verwees Van Eeden naar het Zwitserse circus Häni dat in het verleden door Europa reisde en ook Schiedam aandeed. De naam vernederlandste in het beter uitspreekbare *Circus Henny*. Bij de teksten die Van Eeden gebruikte, liet hij zich inspireren door de roman *Verbrande Erven* van Bordewijk. De novelle speelt in de voormalige Brandersbuurt in Schiedam, destijds de woonplaats van de schrijver. Er is een prachtig boek verschenen bij de tentoonstelling.

Marcel van Eeden bij zijn werk. Fotografie: Daniëlle Rietkerk.

Het Stedelijk Museum Schiedam beheert de NOG Collectie. De NOG Collectie is eigendom van de Stichting Beheer SNS REAAL die jaarlijks een aankoopbudget beschikbaar stelt om de collectie uit te breiden.

stanley brouwn. Mens loopt op planeet aarde

14 oktober 2017 - 21 januari 2018

stanley brouwn (1935-2017) koos voor 'afstand' en 'maat' als materiaal. Zijn werk gaat over richtingen en afstanden en hoe je daar in te beweegt.

In 1970 had hij zijn eerste museale tentoonstelling in het Stedelijk Museum Schiedam. De tentoonstelling *stanley brouwn. Mens loopt op planeet aarde* bijna vijftig jaar later, was een bescheiden eerbetoon aan de kunstenaar die uitgroeide tot een van de belangrijkste conceptuele kunstenaars ter wereld. Hij overleed in mei 2017. De tentoonstelling bevatte belangrijke werken van brouwn uit de periode 1963 tot heden uit de particuliere collectie van Joke & Dick Veeze. Het was voor het eerst dat brouwns werken uit deze Nederlandse verzameling in een museum werden getoond.

Zaaloverzicht tentoonstelling stanley brouwn. Fotografie: Daniëlle Rietkerk.

Ksenia Galiaeva. Alles is zoals het moet zijn

14 oktober 2017 t/m 21 januari 2018

Ksenia Galiaeva (Pskov, 1976) fotografeert haar directe omgeving. Ze richt haar camera op haar vader, moeder en hun teckel in en rondom hun datsja op het Russische platteland. De kunstenaar zelf spreekt van 'vanitas stillevens, maar dan van mensen'. Behalve deze serie liet Galiaeva ook een tweede serie zien: wolkenfoto's, gemaakt vanuit haar raam. *Alles is zoals het moet zijn* was Galiaeva's eerste tentoonstelling in een Nederlands museum. De titel komt uit een gedicht van Nabokov.

Ksenia Galiaeva bij haar wolkenwerk. Fotografie: Danielle Rietkerk.

Sinterklaaspaleis

18 november - 3 december 2017

Ook dit jaar was Sinterklaas te gast in het museum, een aantal ruimtes werden omgetoverd tot de vertrekken van de Sint. Kinderen bezochten in schoolverband en met hun (groot)ouders de Sint en zijn Pieten tijdens speciale openingstijden en namen deel aan activiteiten: pepernoten bakken, tekenen of de troon van de Sint bewonderen. Dit jaar was er ook een vrolijke kleurenpiet met een educatief programma rondom de Cobra collectie. Initiatiefnemer van dit evenement is de Stichting Evenementen Promotie Schiedam.

Kerststallenshow

16 december 2017 - 7 januari 2018

De kerststallen in de tentoonstelling kwamen uit de collectie van dr. Elisabeth Houtzager, oud-directeur van het Centraal Museum in Utrecht (1951- 1972). Ze verzamelde de stalletjes vanaf 1942 tijdens haar reizen. Het zijn handgemaakte, unieke stukken. In 1987 schonk ze haar verzameling aan Museumpark Heilig Land Stichting Orientalis. Het is één van de meest representatieve particuliere kerststallencollecties ter wereld. Uit vele inzendingen kozen we ook de drie mooiste kerststallen uit de regio.

Kerststallenshow, zaaloverzicht. Fotografie: Kim van Dee.

Kantoor op zaal

Vanaf februari tot en met september 2017 hielden we *Kantoor op zaal* met als doel contact met de bezoekers te leggen en hen te betrekken bij de ontwikkeling van de programmering.

Directeur Deirdre Carasso heeft haar bureau in het museum. Fotografie: Robert Collette.

ACTIVITEITEN

Activiteiten zijn een belangrijk onderdeel van de programmering. Gedurende het jaar werden er met grote regelmaat activiteiten georganiseerd, waaronder (instap)rondleidingen, lezingen, symposia en workshops. Dat gebeurde voor zowel individuele bezoekers als groepen, jongeren en ouderen en op alledaagse dagen en tijdens evenementen. Per tentoonstelling worden de activiteiten hier genoemd.

De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2016 / Oogst 10 jaar de Volkskrant Beeldende Kunstprijs

8 oktober 2016 – 22 januari 2017

- Presentatie Zoro Feigl
8 januari
- Volkskrantdag, bekendmaking publieksfavoriet
14 januari
- Lezing Sarah van Sonsbeeck
22 januari

Geert Mul – Match Maker

5 november 2016 – 12 februari 2017

- Kunstklas / rondleiding met kinderen
9 dagen in januari t/m maart
- Kunstklas / rondleiding met volwassenen
7 dagen in januari t/m maart
- Slow Art Zondag
1^e zondag van de maand januari t/m maart
- Rondleiding door Geert Mul
6 keer in januari t/m maart
- LIMA symposium 'Future Proof', met werk het Mul centraal
8 en 9 februari

Echt Schiedams. Voorproefje van de historische collectie

4 februari - 26 maart 2017

- Opening van drie tentoonstellingen (Echt Schiedams, Diet Wiegman, Appelzolder) door Peter Hecht, emeritus hoogleraar Kunstgeschiedenis Universiteit Utrecht
4 februari
- Rondleiding Echt Schiedams Han van der Horst
9 maart

Rondleiding van historicus Henk Slechte bij de opening van de tentoonstelling Echt Schiedams. Fotografie: Fred Libochant.

Vaandels & Verhalen

Vanaf februari 2017

1 juli - 1 oktober 2017

- Inloopbijeenkomst voor verenigingen
23 februari
- Startbijeenkomsten verenigingen
23, 30 maart, 1, 4 april
- Vaandelatelier: workshops met verenigingen die hun eigen vaandel maken
3-4 keer per week (ochtend, middag en avond)
- Bibliotheek Schiedam kinderworkshop
31 juni
- Textiele schatten uit de kast met deskundige Els Baan
26 augustus
- Vaandeloptocht
9 september

Startontbijt van Vaandels & Verhalen. Fotografie: Dirk Allewelt.

Eye Attack

Op art en kinetische kunst (1950 – 1970)
25 februari - 18 juni 2017

- Opening tentoonstelling door Willem de Ridder
25 februari
- Gidsen op zaal
25 februari t/m 18 juni, dagelijks, 125 maal tijdens de tentoonstelling
- Slow Art Zondag
elke 1^e zondag van de maand april - juni
- Introductie en rondleiding Eye Attack
9 april
- Rondleiding voor kinderen (t.b.v. workshop) met Bibliotheek Schiedam
24 april, 26 april
- Rondleiding voor kinderen (t.b.v. workshop) met Bibliotheek Schiedam
- Introductie en rondleiding Eye Attack
14 mei
- Pierre Janssen College: Kunst kijken met ons brein, door prof. dr. Jan Theeuwes
28 juni
- Op Art Live (workshops, rondleidingen, DJ Gijs van Rij, vintagemarkt op het museumplein, Op art hapje), presentatie kunstwerkjes uit de wijk, gemaakt door Schiedammers o.l.v. Stichting Mooi Werk
3 juni

Pierre Janssen. In de greep van de kunst

8 april - 3 september 2017

- Opening tentoonstelling door Wim Pijbes
8 april
- Film première "Pierre Janssen" door Lex Reitsma in Wennekerpand
7 mei

Rondleiding, actie met Spoor

- 18 en 25 juni
- Evelyne Janssen 'waarnemend directeur'
24 en 25 juni
- Zomerkunstklassen: Kijken & Kunst maken met Pierre Janssen
5, 12, 19, 29 juli, 2, 9 en 16 augustus
9, 16, 23, 30 juli, 6, 13 en 20 augustus
- Lezing Vrije Academie over Pierre Janssen
22 augustus

Zomerkunstklassen tijdens de tentoonstelling van Pierre Janssen. Fotografie: Daniëlle Rietkerk.

Niet Netjes

20 mei - 5 juni 2017

- Opening tentoonstelling door Anne-Marie Jung
20 mei
- Jacques Tange is 2 dagen per week aanwezig om vragen te beantwoorden
23 mei t/m 1 juni
- Rondleiding door Jacques Tange
5 juni

Jacques Tange en Anne-Marie Jung. Fotografie: Max Franke.

Oog in oog. Topstukken

1 juli 2017 - 21 januari 2018

- Elke woensdag, zaterdag en zondag Gidsen op zaal
- Slow Art Zondag
13 augustus

Sticky Business. Over de verleiding van suiker in de kunst

16 september 2017 – 18 februari 2018

- Opening door presentator Manuel Fenderbos
16 september
- Voorlichters Gezondheid. Voorlichting over voeding en diabetes
Elke dinsdag gedurende de tentoonstelling van 12.00 – 13.30 uur
- Herfstvakantieworkshop. Kasteel bouwen van suikerklontjes
17 t/m 21 oktober
- Finale Heel Holland Bakt
22 oktober
- Promotie van het Spikkelaasvarken in Schiedam
11 november
- Kinderworkshop lampionnen maken met suikerbiet.
A, 3 en 11 november
- Suikerzoet Filmfestival
17 en 18 november
- Turkse Volkskeuken.
1 december
- Lezing Marije Vogelzang
10 december
- Chinese Volkskeuken
10 december

Televisiepresentator Manuel Venderbos bij de tentoonstelling Sticky Business.
Fotografie: Kim van Dee.

Spikkelaasvarkens uitdelen in Schiedam op de 11de van de 11de.
Fotografie: Dennis Wisse.

Fotofestival Schiedam 2017

12 – 22 oktober 2017

- Lezing door Luis Hernan
13 oktober

Kerststallenshow 2017

16 december 2017 - 7 januari 2018

- Ice Carving en Poffertjes
16 december
- Levende kerststal
23 en 24 december

Evenementen met partners

ZomerExpo

18 maart

- Voorrondes

Jeneverfestival

10 en 11 juni

- Kinderactiviteit

Open Monumentendag

10 september

- Optreden van Opera aan de Schie in de kapel van het museum

Brandersfeesten

22, 23 en 24 september

- Het plein van het museum is ingericht met allerlei kinderactiviteiten.

Suikerzoet Filmfestival

7 en 18 november

Activiteiten educatie

- **Deskundigheidsbevordering leerkrachten basisonderwijs**
Elke derde woensdag van de maand vanaf september
- **Kunstklassen voor volwassenen en kinderen**
Vanaf september 2017 waren er weer elke zaterdag
Kunstklassen voor kinderen en volwassenen in het Atelier

Kunstklassen voor volwassenen.

ONDERWIJS

Educatie voor de scholen is een speerpunt in het beleid van het Stedelijk Museum Schiedam. We richten ons op het basis- en voortgezet onderwijs en vanaf dit jaar ook in toenemende mate op het mbo/hbo.

In 2017 bood het museum diverse onderwijsprogramma's voor het primair en voortgezet onderwijs aan bij de semipermanente tentoonstelling *Oog in oog. Topstukken*. Bij grote tentoonstellingen als *Eye Attack* en *Sticky Business* werd een apart programma ontwikkeld.

We hechten veel aan de wensen van de scholen. Daarom werden alle scholen in Schiedam bezocht. Dat leverde waardevolle inzichten op voor de programmering, planning en logistiek. Deze wensen van scholen worden meegenomen in een nieuw educatief beleidsplan dat in 2018 wordt gemaakt.

Cijfers

Totaal aantal deelnemers onderwijs: 4.723

- Waarvan Primair Onderwijs (PO) regulier: 1.696
- Waarvan PO sinterklaaspaleis: 1.463
- Waarvan Voortgezet Onderwijs: 1.417
- Waarvan MBO: 53
- Waarvan HBO/WO: 73
- Waarvan leerkrachtssessies onderwijs (3x): 21

Schoolbezoek. Fotografie: Kim van Dee.

Totale aantal vrije tijd deelnemers: 7.576

- Waarvan kunstklassen: 153
- Waarvan rondleidingen: 1.561
- Waarvan kinderfeestje: 24
- Waarvan bibliotheek: 40
- Waarvan bso: 11
- Waarvan crèches/ kindercentra sinterklaaspaleis: 713
- Waarvan Sinterklaaspaleis vrij bezoek ((groot)ouders en kinderen): 5074

Scholen

De volgende scholen bezochten het museum in 2017:

Primair onderwijs:

- OBS De Singel Schiedam
- Obs de Singel Vlaardingen
- St Willibrordus
- OBS De Peperklip
- OBS De taaltuin
- 't Meesterwerk
- R.K. basisschool de Vlinder
- OBS Kleurrijk
- OBS de loep
- De Violier
- St Jozefschool
- CBS de wiken
- De Kaleidoscoop
- OBS de Vlinder
- OBS het startblok
- Sint Bernardus
- CBS het anker
- SBO de poldervaart

Voorgezet onderwijs:

- Stedelijk Gymnasium Schiedam
- Lyceum 's Gravenlant
- LMC Palmentuin Rotterdam
- VSO De Hoge Brug
- Comenius College Krimpen a/d IJssel
- Lentiz Life college
- S.g. Spieringshoek
- Mavo 's Gravenlant XL
- De mavo Vos
- Cals College Nieuwegein

MBO/HBO:

- Zadkine
- WDKA (zelfstandig bezoek)

Cultuureducatie met kwaliteit en andere partners

Het Stedelijk Museum Schiedam is partner in uitvoering van de deelregeling Cultuureducatie met kwaliteit. Dit programma wordt georganiseerd met de Stichting Mooi Werk, de uitvoerder van Cultuureducatie met Kwaliteit. Het museum biedt daarnaast vanaf september 2017 elke maand een leerkrachtsessies aan. Deze bijeenkomst is gericht op uitwisseling tussen het onderwijs en het museum en op de ondersteuning van onderwijzers in het organiseren en geven van cultuureducatie in het primair onderwijs.

Schoolbezoek. Fotografie: Kim van Dee.

Schoolbezoek. Fotografie: Kim van Dee.

Wolf Brinkman methode

Naast de thematische 'filosoferen met beelden' programma's voor kleuters, primair en voortgezet onderwijs, startten we in 2017 een nieuw primair onderwijsprogramma. Het concept werd ontwikkeld in nauwe samenwerking met Primo, een overkoepelende stichting voor basisonderwijs in Schiedam. Het onderzoek werd gedaan door de Schiedamse scholen De Taaltuin en De Singel en door kunstenaar en docent Wolf Brinkman. Zijn aanpak wordt gekenmerkt door het scheppen van ruimte om kinderen zelf te laten onderzoeken en met heel eenvoudige materialen hun ontdekkingen met elkaar te delen. Hij schiep een integraal programma voor het basisonderwijs, waarbij het ontwikkelen van de 21ste eeuw *skills* het uitgangspunt is. De museumdocenten werden dan ook intensief getraind in Wolfs zienswijze en op onderzoek gerichte aanpak. Deze samenwerking heeft geresulteerd in vier nieuwe programma's die op dit moment al afgenomen worden door o.a. Schiedamse basisscholen.

Sinterklaaspaleis

Ook dit jaar waren Sint en Pieten weer tijdelijk te gast in Stedelijk Museum Schiedam. Naast een actief programma gericht op de kern van het kinderfeest, konden begeleiders/ouders en kinderen dit jaar ook actief kennismaken met de Cobra collectie van het museum. Cobra Piet verlevendigde deze collectie met een meespeelvoorstelling waardoor bezoekers op een laagdrempelige manier bekend gemaakt werden en verbonden raakten met kunst.

Kunstklassen

De Kunstklassen zijn een idee van Pierre Janssen, oud-conservator van het museum die landelijke bekendheid kreeg door zijn televisieoptredens. Veel Schiedammers hebben bij de Kunstklassen hun eerste creatieve stappen gezet. De kunstklassen voor kinderen en volwassenen zijn in 2017 weer opgestart om Schiedammers de kans te geven zich te verbinden met de collectie en tentoonstellingen en zich creatief te uiten en hun talenten te ontwikkelen.

Educatieve programma's

In 2017 werden de volgende educatieve programma's aangeboden:

Primair onderwijs

- Ben ik nu anders?
- Kun je wonen in een kunstwerk?
- Punten pakken
- Ruimtevaarders
- Windbuilen en blaaskaken
- Cultuurbarbaren
- Filosoferen met beelden

Voortgezet onderwijs

- Ik en de ander, de ander en ik
- Sticky business
- Filosoferen met beelden
- Kijken naar Cobra

PARTNERS

Het Stedelijk Museum Schiedam werkt graag samen met partners die de expertise aanvullen en bijdragen aan het bereiken van de missie. Waar mogelijk biedt het museum bovendien een podium aan iedereen die met een initiatief kan bijdragen aan het verwezenlijken van de doelstellingen. Zo was het museum in 2017 locatie voor twee fotofestivals en vond in maart de voorronde van de landelijke ZomerExpo plaats in het museum.

Een volledige lijst van samenwerkingspartners vindt u in bijlage 1.

Hieronder lichten we er enkele uit.

Fondation Constant

Constant (1920-2005) is een vooraanstaand lid van de CoBrA-groep en een van Nederlands meest vernieuwende kunstenaars. Zijn oeuvre wordt beheerd door de Fondation Constant en is voor een groot deel als langdurig bruikleen ondergebracht bij het Stedelijk Museum Schiedam. Wij zorgen er met liefde voor en, met de Fondation, brengen we het onder de aandacht van andere musea en het publiek.

Historische Vereniging Schiedam

Rond de tentoonstelling Vaandels & Verhalen werkten we veelvuldig samen met de Historische Vereniging Schiedam, initiatiefnemer van die tentoonstelling. De samenwerking geldt ook voor andere tentoonstellingen en activiteiten.

De Historische Vereniging loopt mee tijdens de Vaandelparade. Fotografie: Kim van Dee

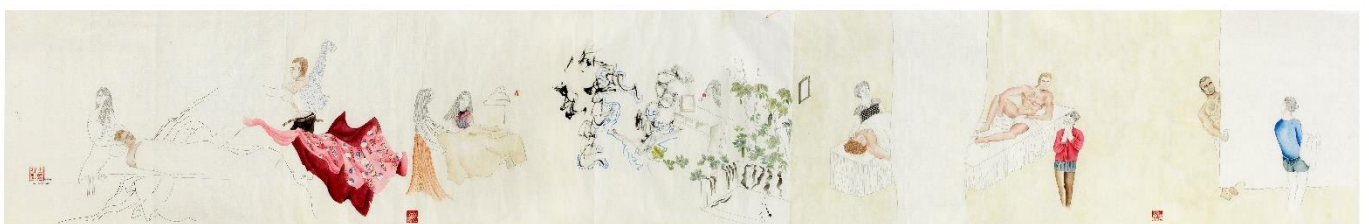
Nationaal Jenevermuseum Schiedam

Het Stedelijk Museum Schiedam werkt waar mogelijk samen met het Nationaal Jenevermuseum. Dat gebeurt op verschillende manieren. We sloten aan bij het Jeneverfestival in het weekend van 10 en 11 juni. Het Museumkwartier werd verlevendigd met muziek en activiteiten. Daarnaast werkten we gezamenlijk aan de WikiSchiedam. Met succes begonnen we het subsidietraject: het Fonds Schiedam Vlaardingen en het De Groot Fonds en de Gemeente Schiedam zullen dit historische platform ondersteunen. Op de WikiSchiedam-pagina worden verhalen over Schiedam en haar geschiedenis in woord, beeld en geluid verzameld. Het doel is om samen met gebruikers de Schiedamse geschiedenis en Schiedamse verhalen vast te leggen. Daarnaast zijn beide musea te bezoeken met het combiticket. En de musea bieden elkaar regelmatig steun op het gebied van bedrijfsvoering.

NOG Collectie

Een belangrijke partner van het museum is de Stichting Beheer SNS REAAL. Sinds 2013 beheert het museum de bedrijfscollectie van deze stichting, de zogenaamde NOG Collectie. Deze bestaat uit ruim 500 kunstwerken van 105 verschillende kunstenaars. Het accent van de collectie ligt op tekeningen en werken op papier, maar ook beelden en objecten maken deel uit van de collectie. Het museum draagt zorg voor museaal beheer van de collectie, maakt tentoonstellingen en doet aankopen. Zo werd tijdens de Art Rotterdam kunst aangekocht van jonge kunstenaars voor de NOG Collectie.

In 2016 gaf de NOG Collectie bovendien een opdracht aan de internationaal geroemde kunstenaar Marcel van Eeden. Van Eeden maakte nieuwe tekeningen waarbij historische gebeurtenissen uit Schiedam en het stadsbeeld leiden tot een fictief verhaal. In het najaar van 2017 was een tentoonstelling gewijd worden aan deze nieuwe serie.

Evelyn Taocheng Wang, A Massage Salon - Excuse me! You are not a real lady!, 2015.

Stichting Mooi Werk

Met de overburen de Stichting Mooi Werk werd samengewerkt in het programma Cultuur met Kwaliteit. Daarnaast werkten we intensief samen in het project *Vaandels & Verhalen*, waarin Mooi Werk het onderdeel vaandels maken met kunstenaars organiseerde en haar grote netwerk in de wijken inzette.

S'DAM

Schiedam zet zich als S'DAM op de kaart; dé plek voor leuke evenementen, bijzondere kunst- en cultuurbelevingen, vele woonmogelijkheden en kansen voor jonge ondernemers. Het Stedelijk Museum Schiedam en S'DAM trekken regelmatig samen op. Dit heeft geresulteerd in het plaatsen van de voormalige weegschaal uit de museumcollectie in het nieuwe i-punt in De Waag, verschillende samenwerkingen in de marketing en pr rondom tentoonstellingen en de ontwikkeling van het S'DAM Museum Combicketet.

Stichting Evenementen Promotie Schiedam

Ook in 2017 organiseerde de Stichting Evenementen Promotie Schiedam weer een Sinterklaaspaleis in het museum, en ook dit jaar kwamen er tientallen schoolklassen en duizenden kinderen met hun ouders op bezoek bij de Sint in het museum. Elk jaar is het weer een vrolijke operatie om ze niet alleen de Sint de hand te kunnen laten schudden, maar ook historisch speelgoed en kunstwerken uit de museumcollectie te laten zien, voor te lezen en pepernoten te eten.

Stuurgroep historische presentatie

Theater aan de Schie, Bibliotheek Schiedam, Gemeentearchief, Jenevermuseum en het Stedelijk Museum overleggen over een toekomstige vaste historische presentatie over de geschiedenis van Schiedam in het museum én een verbinding tussen alle historische locaties in de stad.

Volkskrant en AVROTROS

Sinds 2010 organiseert het museum met de Volkskrant en de AVROTROS de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs. Elk jaar is er de tentoonstelling met vijf genomineerden in het museum: een ijkpunt van actuele kunst, waar de jongste generatie kunstenaars aan het publiek wordt gepresenteerd. De Volkskrant wijdt telkens een aparte bijlage aan de prijs, vol informatie en beschouwingen over het werk van de nieuwste lichting. En de AVROTROS besteedt royale aandacht aan de prijs in het programma Kunstuur. In een speciale aflevering waarbij de kunstenaars aanwezig zijn, maakt de vakjury de winnaar bekend. De winnaar kreeg € 10.000 gefinancierd door het Cultuurfonds BNG.

Winnares Evelyn Taocheng Wang. Fotografie: Jiri Buller.

COLLECTIE

Collectiebeheer

De afdeling Collectiemanagement zorgt voor professioneel en duurzaam beheer en behoud van de gemeentelijke collectie in een goed geklimatiseerd depot in Den Haag.

Tevens beheert het Stedelijk Museum Schiedam voor verschillende bruikleengevers langdurig collecties beeldende kunst. De samenwerking met hen is geëvalueerd, met als resultaat dat een van de particuliere langdurige bruiklenen in goede samenspraak is beëindigd. We kijken terug op een mooie en lange samenwerking en de collectie blijft voor het museum beschikbaar voor tijdelijke bruikleenaanvragen. De langdurige bruikleenafspraken met andere bruikleengevers zijn herzien en verlengd. Tevens is een nieuw langdurig bruikleen, een werk van Peter Struycken, uit particulier bezit binnengekomen.

Vorbereidingen voor het definiëren van een cultuurhistorisch collectieprofiel en het waarderen van de cultuurhistorische collectie zijn in 2017 voortgezet. Wegens de omvang en diversiteit van de collectie is besloten te beginnen met een pilot om meer inzicht en grip te krijgen op de te verwachten werkzaamheden en kosten. Met inhoudelijke experts en met bewoners van Schiedam wordt 10% van de cultuurhistorische collectie (ca. 1000 objecten) gewaardeerd. Op basis van de resultaten kan worden bepaald welke objecten wel of niet passen binnen de missie en visie van het museum, waarin het kunst en geschiedenis mensen met elkaar, hun tijd en hun plaats tracht te verbinden. Het uitvoeren van de pilot is gepland voor 2018.

Schenken

Dankzij instellingen en particulieren is de collectie verder uitgebreid. Bijzonder is de ruimhartige schenking van kunstverzamelaar en gevestigd galeriehouders Hans Sonnenberg (1928 -2017) die tien belangrijke werken uit zijn CoBrA-verzameling aan het museum cadeau deed. Het museum vierde de schenking met een tentoonstelling. Kort na zijn schenking is hij helaas overleden.

De historische collectie werd verrijkt met de schenking van een achttiende-eeuws dubbelportret van Philippus Theodorus van Cloon, burgemeester van Schiedam, en zijn echtgenote Anna Catharina Lowe. De geschiedenis van de stad krijgt hiermee letterlijk een gezicht.

Naar aanleiding van het grootse Schiedamse vaandelproject is er een historisch vaandel geschonken, een in langdurig bruikleen gegeven, en zijn er replica's gemaakt van de 62 vanden die door Schiedamse verenigingen zijn ontworpen en vervaardigd in het kader van het project.

Feestelijke lunch met Hans Sonnenberg bij de schenking van zijn CoBrA-werken. Fotografie Kim van Dee.

Aankopen

Het museum verwierf een schilderij van Daan van Golden. Deze internationale kunstenaar die vorig jaar overleed, werkte decennia in Schiedam. Van Elspeth Diederix kochten we twee fotostilleven van de bodem van de Zeeuwse wateren. De andere aankopen zijn gericht op jong talent, waaronder drie voormalige winnaars van de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs: Evelyn Taocheng Wang, Femmy Otten en Zoro Feigl. Voor de NOG Collectie, in beheer van het Stedelijk Museum Schiedam, maakte Marcel van Eeden een serie van 32 tekeningen met Schiedam in de hoofdrol. Op de Art Rotterdam 2017 werd door een voor deze gelegenheid samengestelde commissie 5 kunstwerken aangekocht voor de NOG Collectie

Met Schunck* te Heerlen is een samenwerking gestart voor een op elkaar afgestemd verzamelbeleid. Vanwege die samenwerking kende het Mondriaan Fonds, het publieke stimuleringsfonds voor beeldende kunst en erfgoed, voor twee jaar extra aankoopbudget toe via de bijdrage collectieprogramma's. Ook was er steun van de Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum Schiedam.

In bijlage 2 vindt u een volledig overzicht van de schenkingen en aankopen.

Femmy Otten, And life is over there, 2014.
Fotografie: Gert Jan van Rooij.

Daan van Golden, Heerenlux, 1995. Fotografie:
Tom Haartsen.

Zoro Feigl, Conveyor, 2016.

Bruiklenen

Doorlopend zijn bruikleenaanvragen van verschillende musea in Nederland en elders gehonoreerd. Het museum heeft, onder meer, een bijdrage geleverd aan tentoonstellingen over Theo Wolvecamp (Rijksmuseum Twenthe), Jan Roeland (Kunsthal Rotterdam), Gerard Verdijk (Dordrechts Museum) en Eric Odijk (Museum De Buitenplaats). De Daimler Art Collection in Berlijn toonde de topstukken Toevals-structuur 1966/40 van herman de vries en Players van Jan Henderikse. Een omvangrijke bruikleen van maar liefst zeventien tekeningen uit de NOG Collectie is verstrekt aan de Nederlandse Vereniging van Banken te Amsterdam.

In Schiedam is een selectie historische objecten in context te zien in het Zakkendragershuisje. De stadsgezichten die tot maart in het Gemeentearchief Schiedam te zien waren, zijn weer retour.

In bijlage 3 vindt u een volledig overzicht van de bruiklenen.

ONDERNEMEN EN FONDSWERVING

Fondsen

De lokale en nationale fondsen zijn belangrijke partners van het museum. De nieuwe koers van het museum spreekt hen aan en zij dragen substantieel bij aan de programmering. Voor projecten in 2017 hebben zij € 614.339 toegezegd.

In 2017 ondersteunden de volgende fondsen ons:

WikiSchiedam | De Groot Fonds, Fonds Schiedam Vlaardingen, Gemeente Schiedam

Eye Attack - Optical Art | VSBfonds, Fonds 21, Turing Foundation, anoniem particulier fonds, Prins Bernhard Cultuur Fonds

Heroriëntatie programma museum | Mondriaan Fonds, BankGiro Loterij Fonds

Vaandels & Verhalen | Mondriaan Fonds, Fonds Schiedam Vlaardingen, Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland, BankGiro Loterijfonds, Stichting Swart-van Essen, Erasmus Stichting, Deltaport Donatiefonds

Dubbeltentoonstelling *Pierre Janssen. In de greep van de kunst* | Elise Mathilde Fonds, Niemeijer Fonds, De Groot Fonds, Jurriaanse Stichting, Stichting Gifted Art, Dorodarte, Mondriaan Fonds, Fonds voor Cultuur Participatie, Gravin van Bijlandstichting.

Echt Schiedams | Fonds Schiedam Vlaardingen, De Groot Fonds

Sticky Business | Bankgiro Loterijfonds, VSBfonds, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Ars Donandi

Marcel van Eeden. Circus Henry | Stichting Beheer SNS REAAL

Kerstallenshow | Gemeente Schiedam

Aankopen | Mondriaan Fonds

Vriendenkring van het Stedelijk Museum Schiedam

Op 17 januari werd de Vriendenkring ontvangen op het depot in Den Haag en op 16 maart door Hans van der Sloot rondgeleid door de tentoonstelling *Echt Schiedams*. Conservator Colin Huizing vertelde hen over *Eye Attack. Op Art en Kinetische kunst* op 11 april. En op 29 september werd de vrienden opnieuw een kijkje achter de schermen gegeven in het depot in Den Haag. Op 14 oktober was er een rondleiding door *Sticky Business*.

In 2017 hebben 35 nieuwe vrienden zich aangesloten bij de Vriendenkring, waarvan 12 duo-lidmaatschap. Er waren 8 opzeggingen. Inmiddels telt de Vriendenkring 110 leden.

Sponsoring in natura

Het museum werd in natura ondersteund door Cosmos Company, die ons adviseerde bij de herinrichting van de ICT, en door Els Molenaar (vml. directeur van Onderzoeksbureau Blauw) en Sylvie Verbiest, die voor ons twee focusgroepen organiseerden. Semaphore Signs sponsorde het stadsvaandel binnen het project *Vaandels & Verhalen*. Paul de Graaff fotografeerde pro bono de vijf bodes van het stadhuis.

Ontvangsten

In het museum vinden regelmatig ontvangsten georganiseerd door derden. Zeker als het bijeenkomsten voor de stad betreft, dan faciliteren we deze graag. Zo waren we in 2017 gastvrouw van het Walking Diner op de internationale vrouwendag, de Uitreiking Waterweg Cultuurprijs en de opening van de Nacht van de Geschiedenis.

Alle ontvangsten op een rijtje

- VIP ontvangst Art Rotterdam
10 februari
- VIP diner op zaal in samenwerking met Galerie Ron Mandos
11 februari

- Presentatie Historisch Jaarboek
3 maart
- Internationale Vrouwendag, startpunt 'Walking Diner'
8 maart
- Ontvangst Burgemeester en wethouders, Commissarissen van de Koning
17 maart
- Ontvangst raadsleden van Gemeente Schiedam
23 maart
- Ontvangst directeuren en conservatoren historische musea
24 maart
- Buurtborrel
24 maart
- Donateurs Prins Bernhard Cultuurfonds
31 maart
- Ontvangst en rondleiding schippers en gidsen van de Fluisterboot
14 april
- Ontvangst en rondleiding Probus Schiedam
23 mei
- Ontvangst en rondleiding Stichting Doen
18 mei
- Directeuren en ICC-ers van Primo onderwijs, toelichting op educatief aanbod 2017-2018
1 juni
- Ontvangst en rondleiding Turing Foundation
8 juni
- Workshop gemeente Schiedam
15 juni
- Inspiratiemiddag met Landelijk Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en Mooi Werk. Thema: sport en cultuur
16 juni
- Lezing Vrije Academie over Pierre Janssen
22 augustus
- Ontvangst en rondleiding Stichting Gifted Art
1 september
- Ontvangst ICCers Stichting Primo
25 september
- Ontvangst, lunch en rondleiding Ars Donandi
29 september
- Borrel en rondleiding Lions Rotterdam
11 oktober
- Ontvangst en rondleiding vrijwilligers Boijmans Van Beuningen
12 oktober
- Uitreiking Waterweg Cultuurprijs.
20 oktober

- Opening Nacht van de Geschiedenis
21 oktober
- Rondleiding Teamdag basisschool de Singel
27 oktober
- Open Coffee
3 november
- Boekpresentatie Fabri
4 november
- Ontvangst Stakeholders Diabetes Fonds
20 november
- Ontvangst burgemeesters Zuid-Holland
23 november
- Uitreiking Annemarie van der Lindenprijs
7 december

Het burgemeestersechtpaar Van Cloon keert terug naar Schiedam. Feestelijke bijeenkomst tijdens de Nacht van de Geschiedenis. Fotografie: Wim van den Berg.

Nieuw concept voor horeca en winkel en herinrichting van de kapel met collectie

Omdat de inkomsten structureel lager uitvielen dan begroot, werd in de tweede helft van 2016 gewerkt aan een nieuw horeca- en winkelconcept. Begin 2017 is er het "betaal-wat-je-kan-buffet" met lange tafels geïntroduceerd, gecombineerd met een verrassend winkelassortiment dat bestaat uit een mix van museumshop, concept store en souvenirwinkel. De kapel werd hiervoor ingericht door vormgever Maarten Spruyt, met voorwerpen uit de historische- en de kunstcollectie. Hiermee worden niet alleen de uitgaven teruggebracht en de inkomsten geoptimaliseerd; de nieuwe inrichting draagt ook bij aan de nieuwe missie om weer een gasthuis voor de stad te zijn (horecaconcept) en meer een museum van de stad te zijn (historische collectieopstelling). In het verlengde daarvan werden de activiteiten in de Giudici BV gestaakt en kwamen horeca en winkel weer geheel in eigen beheer van de stichting.

Het buffet waar bezoekers kunnen nemen waar ze zin in hebben en betalen wat ze het waard vinden. Fotografie: Kim van Dee.

Verdeling inkomstenbronnen

De eigen inkomsten waren € 932.482. Daarvan is 67% afkomstig van fondsen en projectfinanciering, 20% directe opbrengsten uit entree, educatie en ontvangsten, 9 % uit overige opbrengsten, 2% uit de winkelverkoop en 2% uit horeca.

De eigen inkomsten van het museum bedroegen in 2017 29,3 % van de gehele begroting. In 2016 was dat nog 15,3%.

Marketing en communicatie

De afdeling marketing en communicatie brengt de tentoonstellingen en activiteiten op verschillende manieren onder de aandacht. Dat gaat via persberichten die zorgen voor free publicity, op maat gemaakte advertentiecampaagnes en via samenwerking met partners. De website, nieuwsbrief en sociale media zijn belangrijk om het publiek te informeren en aan te zetten tot museumbezoek. Periodiek zijn er acties waarbij de bezoekers iets konden winnen. Bij de tentoonstellingen en activiteiten verschijnen uitnodigingen, flyers en speciale uitingen voor activiteiten en acties.

Mediawaarde

Een groot aantal landelijke, regionale en lokale media besteedde in 2017 aandacht aan het museum. Daarbij ging het om zowel print als online media. De Media Info Groep die de free publicity registreert, noteerde in 2017 een mediawaarde van bijna € 1.4 miljoen. Dat is exclusief aandacht op radio, televisie en sociale media. Bij het bedrag aan mediawaarde zijn kanttekeningen te plaatsen. Een artikel of column in de lokale media vertegenwoordigt een relatief laag bedrag aan mediawaarde, maar kan van groot belang zijn. Het informeert potentiële Schiedamse bezoekers, de politiek en andere subsidiegevers.

Van NRC tot De Schiedammer

De media-aandacht was divers, van paginagrote artikelen tot relatief kleine stukjes. Een voorbeeld van dat laatste is de vermelding in NRC Handelsblad in augustus. De krant nam de tentoonstelling *Sticky Business* op in het lijstje hoogtepunten van het culturele seizoen van 2017. Die paar regels waren van groot belang en hebben een enorm bereik. Door de inzet van een pr-bureau bij *Sticky Business* schreven veel reguliere media over de tentoonstelling, waaronder Libelle, Margriet, Elle, Viva en Ditjes & Datjes. Ook wisten de 'mama-media' het museum te vinden. Op uitnodiging van CJP informeerde fitgirl en invloedrijk blogger Fajah Lourens haar lezers en volgers over de suikertentoonstelling. En passant instagramde ze over het buffet met het 'betaal wat je het waard vindt-concept'.

Voorpagina, televisie en Facebook

Het campagnebeeld van *Eye Attack*, een werk van Vasarely, prijkte op de voorpagina van Trouw. Dezelfde tentoonstelling werd met superlatieven overladen op de landelijke televisie. In 2017 was het museum ook met de overzichtstentoonstelling van Geert Mul op de landelijke televisie. Andere Tijden van de NPO wijdde een aflevering aan Pierre Janssen, een soort opmaat van de documentaire van Lex Reitsma een maand later. Lokale tentoonstellingen, waaronder *Echt Schiedams*, *Niet Netjes* en *Vaandels & Verhalen*, kregen volop aandacht in lokale media. 'Dé optocht van de eeuw', schreef De Schiedammer over de vaandelparade door Schiedam in september. Lokaal zorgde de nieuwe Facebookpagina *Hallo Schiedam!* voor veel interactie. Het bericht van het Alevitisch Centrum werd zo'n vierduizend keer bekeken.

Herpositionering

De honderddagenbrief uit 2016 schetst het toekomstige beleid en geeft de missie en accenten aan. Om daaraan verdere invulling te geven en de marktstrategie te bepalen vonden in 2017 verschillende sessies plaats onder leiding van externe specialisten. Ook waren er focus-bijeenkomsten met bezoekers, niet-bezoekers, Schiedammers en kunstliefhebbers. De concrete resultaten hiervan krijgen hun beslag in 2018.

Publieksonderzoek

Om de ontvangst bij het publiek van de nieuwe koers te monitoren begonnen we op 1 juni met publieksonderzoek. Bureau R2 van Menno Urbanus uit Schiedam stelde in samenwerking met het museum de publieksenquêtes op. Uit de eerste onderzoeksresultaten in oktober bleek dat de tentoonstelling *Eye Attack* als waarderingcijfer een 8½ scoorde. De resultaten waren positief. Maar de onderzoekspopulatie was nog gering, waardoor de rapportage het predicaat voorlopig kreeg. De eerste officiële analyse verschijnt in 2018.

Ook nu nog is Pierre Janssen een magneet voor de media. Zaaloverzicht met werk van mensen thuis. Fotografie: Daniëlle Rietkerk.

Website

In 2017 kreeg de website meer dan 168.100 online bezoeken. Ten opzichte van het jaar daarvoor is dat een stijging van 25%. 39% van de website-bezoeken kwam via AdWords-campagnes, advertenties in de Google-zoekresultaten. Dat ging om ruim 65.000 bezoeken, blijkt uit de rapportage van INTK in Utrecht die onze AdWords verzorgt. De advertentiewaarde van deze campagnes bedroeg \$120.000 per jaar, zo'n € 97.276. Deze advertenties werden meer dan 2 miljoen keer vertoond in de Google-zoekresultaten, waarvan meer dan 73.900 keer werd doorgeklikt naar de website.

Social Media

In 2017 steeg het aantal *likes* op Facebook met 12%; van 6.601 vind-ik-leuks (2016) naar 7.415 vind-ik-leuks. Op Twitter groeide het aantal volgers met 2,2%, van 6788 (2016) naar 6938 (2017) volgers. Eind 2017 telde Instagram 1.340 volgers.

Via de sociale media kwamen we achter 'het meisje met de boterham': Lieke Melchers.

Festivals

Het museum presenteerde zich in 2017 ook buiten de muren. In maart was het met een standje aanwezig bij het Ouderen Festival in Theater aan de Schie in Schiedam. De tentoonstelling over Pierre Janssen sprak de doelgroep aan. Het museum presenteerde zich eind augustus tijdens de Uitmarkt in Amsterdam en in september op de Rotterdam Uitdagen. Tijdens verschillende festivals werd er op straat in Schiedam geflyerd. Flyers lagen ook op belangrijke culturele plekken in Schiedam.

Bezoekers van de Rotterdamse Uitdagen doen de Suikerquiz.

Samenwerkingen

Bij de tentoonstellingen en activiteiten werd samengewerkt met een groot aantal partijen, waaronder de gemeente Schiedam, SDAM, Historische Vereniging Schiedam, Jenevermuseum, de Bonte Koe, Bibliotheek Schiedam, Vrije Academie, NS, Rail TV, Museumkaart, Parmando TV, ARTtube, Diabetesfonds en de Vrije Universiteit. Dat gebeurde in de vorm van lezingen, filmpjes, acties en het plaatsen van persberichten. Hieronder gaan we in op enkele samenwerkingen.

Gemeente Schiedam

Bij de tentoonstelling van Pierre Janssen verscheen een landelijke krantenbijlage van de Volkskrant, samen met Museum Arnhem, de gemeenten Schiedam en Arnhem, SDAM en de provincie Gelderland. Cultuur is een belangrijk ingrediënt voor citymarketing. In de bijlage beschikte de gemeente samen met SDAM over een hele pagina. In het verlengde hiervan bezochten we in november samen met de gemeente Schiedam en SDAM het seminar Citymarketing en cultuur in Delft.

SDAM

Bij de promotie van de stad nam SDAM de tentoonstellingen en activiteiten van het museum mee in alle uitingen. Dat gebeurde op de locatie van SDAM, de voormalige Waag in Schiedam. Ook kreeg het museum aandacht in print en online, waaronder de website, uitladder, sociale media en mupi's. Regelmatig was er contact met medewerkers en de directeur.

Bijzondere acties:

- In 2017 reed een cityled, een gestileerd karretje, door Rotterdam en Schiedam met daarop reclame voor de tentoonstellingen *Eye Attack* en *Sticky Business*.
- SDAM nodigde in samenwerking met Rotterdam Partners journalisten en invloedrijke personen uit voor tentoonstellingsbezoek, waaronder de Amerikaanse journalist Christopher Kompanek. Hij schrijft voor toonaangevende media, waaronder The Financial Times, Washington Post en Esquire.
- In samenwerking met het Nederlands Bureau voor Toerisme bracht SDAM in september internationale foodinfluencers naar het museum. Via de sociale media en eigen blogs schreven ze over de tentoonstelling *Sticky Business*.
- Vanaf eind december deed het museum op uitnodiging van SDAM mee aan een OV-actie in het Rotterdamse openbaar vervoer. In ruil voor OV-miles kan een reiziger een 2e persoon gratis meenemen naar de tentoonstelling *Sticky Business*.

Rail TV

Bij de tentoonstellingen *Eye Attack* en *Sticky Business* draaiden onze filmpjes op Rail TV. Op verschillende dagen kwamen de filmpjes elke 8 of 10/12 minuten voorbij op iets meer dan vijftig beeldschermen op de perrons van station Utrecht, Rotterdam, Leiden, Amsterdam-Zuid, Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Zwolle. En ook op de grote schermen in de stationshallen van Rotterdam, Amsterdam Bijlmer Arena, Leiden, Amersfoort, Eindhoven en Breda.

Vrije Academie

De lezingen over Pierre Janssen van de Vrije Academie waren online en in print te lezen op hun site en in het magazine. Ze gingen ook mee in de nieuwsbrief van de Vrije Academie naar circa 60.000 mensen.

Museumkaart

De exclusieve lezingen bij *Sticky Business* en *Eye Attack* stonden op de website van de Museumkaart. Ze zijn opgenomen in de nieuwsbrief die verstuurd werd naar 40.000 Museumkaarthouders. De Museumkaart nam de activiteiten mee op Facebook en Twitter.

Spoor Magazine

Rond Pierre Janssen was er een exclusieve rondleiding voor de lezers van Spoor Magazine. Via een bonnetje met een inhoudelijk artikel over de tentoonstelling konden lezers zich ook opgeven voor een lezing. Ook werd aandacht besteed aan de Appelzolder.

Design Academy Eindhoven

Tijdens de Dutch Design Week in oktober kreeg de tentoonstelling *Sticky Business* aandacht in de vorm van de cola-installatie van Helmut Smits, die tegelijkertijd in het museum was te zien. Er lagen ook flyers van de tentoonstelling.

Diabetes Fonds

Het Diabetes Fonds was maatschappelijk partner bij *Sticky Business* en berichtte erover in de nieuwsbrief die naar ruim 41.000 abonnees ging.

BankGiro Loterij Fonds

Het laatste weekend van augustus vond in Amsterdam de Uitmarkt plaats, de traditionele opening van het culturele seizoen van Nederland. Op uitnodiging van het BankGiro Loterij Fonds deed het museum op 26 en 27 augustus mee. Daar brachten we het museum en de suikertentoonstelling onder de aandacht met suikerspinnetjes, flyers en leuke verhalen. Vanaf 30 oktober was er een aanbieding bij de tentoonstelling *Sticky Business* voor mensen met een VIPKaart van het BankGiro Loterij Fonds.

Tentoonstellingen

Bij elke tentoonstelling en activiteit verschenen persberichten, op maat gemaakte advertencampagnes en samenwerkingen. Hieronder lichten we meer toe per tentoonstelling.

Tentoonstelling Geert Mul

De outdoor-campagne voor de tentoonstelling van Geert Mul bestond uit 1.200 affiches in de regio Zuid-Holland, formaat A0. De campagne voor de tentoonstelling van Geert Mul op de sociale media liep tot en met 31 januari 2017. De actie bestond uit de promotie van een trailer voor verschillende doelgroepen. De trailer was ook te zien op de ijsbaan in Schiedam.

Studenten van de Design Academy bij de opening van de tentoonstelling *Sticky Business*. Fotografie: Kim van Dee.

Het Stedelijk Museum presenteert, met dank aan de BankGiro Loterij, zich op de Uitmarkt Amsterdam.

Tentoonstellingen *Echt Schiedams/ Diet Wiegman/Appelzolder*

Voor het campagnebeeld voor *Echt Schiedams/ Diet Wiegman/Appelzolder* werd gekozen voor een foto van de hoofdbode van Schiedam. De internationale fotograaf en Schiedammer Paul de Graaff maakte de foto's, in samenwerking met stylist Maarten Spruyt. Beiden lieten zich interviewen door de lokale media. Onder de titel *De parels van het Stedelijk* maakte het Algemeen Dagblad twee pagina's vrij voor een verhaal, waarin ook de Historische Vereniging Schiedam aan het woord kwam.

Er waren interviews met Diet Wiegman, onder andere in het Algemeen Dagblad. Ook was er aandacht voor de semipermanente Appelzolder. De landelijke televisie (AVROTROS) maakte onder de noemer *Altijd te zien!* een televisiefilmpje over Jan Nieuwenhuijs, één van de kunstenaars van CoBrA. Zijn werk hing op de Appelzolder. Het filmpje was te zien online bij de AVROTROS en op andere kanalen, waaronder de website.

Tentoonstelling *Eye Attack*

Alle media schreven positief over de tentoonstelling, van de Telegraaf tot NRC Handelsblad, Museumtijdschrift en de Cultuurpers. Trouw kondigde de tentoonstelling aan op de voorpagina, inclusief foto. Eind maart verscheen een krantenbijlage, gewikkeld om het cultuurkatern van nrc.next en NRC Handelsblad met daarin ook aandacht voor Schiedam. De geprinte bijlage had een bereik van 490.000 lezers. Dat is exclusief lezers met een digitaal abonnement. Toen het televisieprogramma *Nu te zien!* van de AVROTROS in april aandacht besteedde aan de tentoonstelling keken er 197.000 mensen.

Online Galerij maakte verschillende filmpjes om de tentoonstelling onder de aandacht te brengen. De drie teasers voor gezinnen, kunstliefhebbers en een breder publiek scoorden goed. Deze filmpjes draaiden ook op de schermen van onder andere het lokale filmhuis Wenneker Cinema, de gemeente Schiedam, SDAM, Parmando TV en de sociale media. Online Galerij maakte ook een bericht met de top 10 beste musea van Rotterdam, waarin het Stedelijk Museum Schiedam vermeld stond.

Zaaloverzicht Eye Attack. Fotografie: Kim van Dee.

Om de free publicity en de krantenbijlage te ondersteunen adverteerden we in kunstmagazines, waaronder Museumtijdschrift en Collect. RTV Rijnmond zond de filmpjes uit als televisiespotjes. Van mei tot half juni waren er zo'n zeven spots per avond. Aan het einde van de tentoonstelling in juni kreeg de tentoonstelling een *boost* via een onlinebanner-campagne van circa twee weken via de Persgroep met de Volkskrant, Trouw en het Algemeen Dagblad als belangrijke titels. Dat zorgde voor 291.666 views en 1.204 klikken op de banner.

Tentoonstelling Pierre Janssen

De naam Pierre Janssen werkte ook anno 2017 als een magneet. Alle landelijke media, waaronder NRC Handelsblad, de Telegraaf, Trouw, Het Parool en het Algemeen Dagblad en televisiemedia als de Varagids, wijdden lange kolommen aan Janssens bijzondere televisieoptredens, zijn liefde voor kunst en de tentoonstelling in Schiedam en Arnhem. In april wijdde het NPO-televisieprogramma *Andere Tijden* een special aan Pierre Janssen. In mei zond Close Up, ook NPO, de documentaire uit van Lex Reitsma, vormgever van de tentoonstelling.

In juni verscheen in samenwerking met Museum Arnhem een bijlage van de Volkskrant met daarin ook aandacht voor Schiedam, Arnhem en Gelderland. De bijlage kende een oplage van 850.000 exemplaren. In dezelfde maand startten ook twee op maat gemaakte online-campagnes, zowel in Schiedam als in Arnhem. In Schiedam zorgt de banner tot 303.000 views en 1.285 klikken. De online-campagne leidde in Schiedam tot 2.267 bezoeken aan de website.

In samenwerking met Museum Arnhem waren er advertenties in onder andere Museumtijdschrift en Collect. In Schiedam brachten we de tentoonstelling onder de aandacht van de regionale radioluisteraars van RTV Rijnmond. Er waren in totaal honderd spotjes van 10 seconden, verdeeld over de maanden juni tot en met augustus.

Tentoonstelling Hans Sonnenberg

De genereuze schenking van tien CoBrA-werken van galeriehouders en verzamelaar Hans Sonnenberg kon rekenen op veel media-aandacht, zowel lokaal als landelijk. Dagblad Trouw maakte een verhaal over de schenking, evenals de NOS en treinkrant Metro. Ook andere landelijke kranten besteedden er aandacht aan. RTV Rijnmond maakte een reportage en ook lokale media als De Schiedammer schreven erover.

Tentoonstelling *Vaandels & Verhalen*

Doordat dit project werd gedragen door de lokale gemeenschap werd de publiciteit voor een deel door de deelnemers zelf gedaan. De lokale media pikten het ook goed op met paginagrote artikelen in onder andere het Nieuwe Stadsblad. De vaandelparade in september kon rekenen op veel enthousiasme van de lokale media. 'Dé optocht van de eeuw', kopte De Schiedammer.

Tentoonstelling *Sticky Business*

De opening in september van de suikertentoonstelling *Sticky Business* kon rekenen op grote belangstelling van de media. De Telegraaf, Trouw, NRC Handelsblad, maar ook publieksbladen als Viva namen de tentoonstelling mee in hun kolommen. Presentator Filemon Wesseling voerde een uur lang een gesprek met gastconservator Marije Vogelzang. Dat werd rechtstreeks uitgezonden in het programma De Overnachting op Radio 1. Vogelzang was ook hoofdgast bij Opium op 4. Tijdens rechtstreekse radio-uitzendingen bij BNR On Air en RTV Rijnmond vertelde directeur Deirdre Carasso over de achtergrond van *Sticky Business*. De tentoonstelling leende zich ook voor internationale bloggers, waaronder Hannah Hobson met 10.000 views per maand in Groot-Brittannië en Europa, en 3.000 sociale media-volgers.

Om een breder publiek voor de suikertentoonstelling te interesseren, schakelden we PR-bureau Coebergh in. Dat werkte heel goed. De tentoonstelling liep tot en met 18 februari 2018 en zorgde voor een totale mediawaarde van € 237.330,30. Ter ondersteuning van de free publicity verscheen de tentoonstelling om de week in de cultuurladders van NRC Handelsblad, de Volkskrant, Trouw en het AD. Daarnaast waren er advertenties in onder andere Museumtijdschrift en Collect. De tentoonstelling was ook groots te zien in de Uitagenda van Rotterdam (magazine), online op de website, in de nieuwsbrief en op ruim 190 schermen verspreid over Rotterdam. Bij de tentoonstelling gaven we via verschillende media 2x2 gratis kaarten weg, onder andere voor Zin, Delicious magazine en Gaafvoorkinderen.

Het intern gemaakte filmpje van *Sticky Business* draaide op verschillende plekken, onder andere als pauzefilmpje bij Weneker Cinema. Het was ook te zien bij SDAM, de gemeente Schiedam, ARTtube, de eigen website, sociale media, YouTube. Half oktober maakte vlogger Robbe (13) een filmpje voor zijn volgers. Dat lieten we zien op de website en de sociale media.

Bij de tentoonstelling bliezen we een oude traditie nieuw leven in: het spikkelaasvarken. De komst van het koekje - misschien wel het oudste van Nederland - was een samenwerking met Bakker Ammerlaan en Jeneverie 't Spul in Schiedam. Het koekje was verkrijgbaar op de 11de van de 11de, net als vroeger. Het werd op verschillende plekken in Schiedam op straat uitgedeeld. Het spikkelaasvarken - een mal ervoor was op de tentoonstelling te zien - kreeg veel lokale media-aandacht. RTV Rijnmond maakt een televisiereportage.

Filemon Wesseling en Marije Vogelzang bij de inrichting van de tentoonstelling *Sticky Business*. Fotografie: Kim van Dee.

RTV Rijnmond interviewt Rob en Ineke van Klarwater over het Spikkelaasvarken, misschien wel het oudste koekje van Nederland.

Tentoonstelling stanley brouwn

De tentoonstelling van deze internationale conceptuele kunstenaar die in het voorjaar van 2017 overleed, trok vooral de aandacht van de landelijke media. Onder de prikkelende kop *Moet je hier wel heen?* schreef NRC in november een even prikkelend artikel. De tentoonstelling stond in dezelfde krant aan het einde van het jaar in het lijstje *beste kunst van 2017*. Ook de Volkskrant, Het Parool en Museumtijdschrift maakten verhalen.

Tentoonstelling Ksenia Galiaeva

De eerste museale tentoonstelling van Ksenia Galiaeva zorgde voor een verhaal van twee pagina's in Het Financieele Dagblad. Ook het Nieuwe Stadsblad, de huis-aan-huis-kant van Schiedam, wijdde een groot artikel aan de tentoonstelling.

Tentoonstelling Marcel van Eeden

Voor de tentoonstelling *Circus Henny* maakte Marcel van Eeden tekeningen met Schiedam in de hoofdrol. Dat maakte het interessant voor de lokale media die het goed oppikken

Tentoonstelling Kerststallenshow/events plein

De *Kerststallenshow* en events op het plein kregen veel aandacht van de lokale en regionale media. In samenwerking met de gemeente en SDAM verschenen advertenties in het Nieuwe Stadsblad. Bij RTV Rijnmond draaide aan het einde van het jaar een reclamespotje waarin mensen enthousiast werden gemaakt voor de *Kerststallenshow* en *Sticky Business*.

Kerstactiviteiten op het plein.

ORGANISATIE

Raad van Toezicht

De Stichting Stedelijk Museum Schiedam wordt bestuurd door een directeur/bestuurder. Een Raad van Toezicht vervult de toezichthoudende taken. Bestuur en toezicht verhouden zich tot elkaar conform het Raad van Toezichtmodel, zoals dat is beschreven in de Code Cultural Governance (2014).

De Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Museum Schiedam bestond in 2017 uit zes leden inclusief de voorzitter.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

- Pascal Visée, voorzitter | consultant en diverse commissariaten
- Henriëtte van der Linden | vice-voorzitter | voormalig directeur Instituut Collectie Nederland en voormalig wethouder cultuur Leiden
- Jeroen Princen | secretaris | advocaat en partner bij Ploum Lodder Princen
- Ton de Vos | lid | voormalig directeur dienst Kunst en Cultuur Rotterdam en voormalig gemeenteraadslid Schiedam
- Marieke Sanders-ten Holte | lid | collectioneur, oud-lid Europees Parlement en voorzitter Stichting Reprorecht
- Frans van der Avert | lid | CEO Amsterdam Marketing

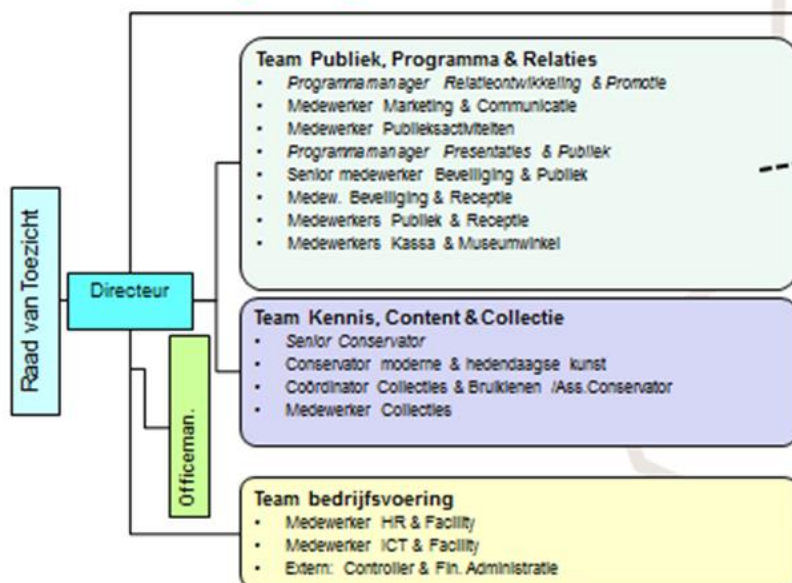
De Raad van Toezicht kwam in 2017 vijf keer bijeen. Ook heeft de tweejaarlijkse evaluatie van de Raad van Toezicht plaatsgevonden. Eén keer per jaar zit de voorzitter van de Raad van Toezicht aan bij het bestuurlijk overleg met de wethouder.

Voor de ondersteuning van zijn werkzaamheden heeft de Raad van Toezicht een Auditcommissie ingesteld. In 2017 zijn twee leden van de raad lid van de Auditcommissie: de heren Jeroen Princen en Ton de Vos. De Auditcommissie houdt toezicht in opdracht van de Raad van Toezicht op de financiële informatievervalsing, interne risicobeheersing en de relatie met de accountant.

Organisatie

De organisatie bestond in 2017 uit een kleine vaste kern van medewerkers (19,4 fte, 24 medewerkers), en een – door projectgelden en opdrachten gefinancierde – flexibele schil van medewerkers met tijdelijke of zzp-contracten.

Besturing & organisatie: de structuur

In 2017 is de administratieve en financiële organisatie verbeterd. Voor de financiële administratie, de controlfunctie en de financiële rapportages werd samengewerkt met bureau Jac's den Boer & Vink. Zij ondersteunen het museum ook met personele zaken.

De personeelsvertegenwoordiging bestond in 2017 uit vijf leden. Zij zijn benoemd voor twee jaar met de mogelijkheid voor een herbenoeming van twee jaar.

Vrijwilligers zijn voor onze organisatie onmisbaar. Ze helpen ons in de entree, bij de kaartverkoop, in het depot en op het kantoor.

Voor een overzicht van de personele bezetting zie bijlage 4.

FINANCIEN

Dit verkort financieel verslag is ontleend aan het financieel jaarverslag van 2017 van de Stichting Stedelijk Museum Schiedam. Bij het financieel jaarverslag is een goedgekeurde controleverklaring van de accountant verstrekt.

Resultaat en eigen vermogen

Het jaar 2017 werd afgesloten met een operationeel resultaat van € 59.576. Het saldo van baten en lasten is, na verrekening met het transitiebudget, € 213.468. Het eigen vermogen bedroeg € 431.315 positief per 31 december 2017, waarvan € 106.392 bestemd is voor het bestemmingsfonds Transitie. Dit zal in 2018 worden aangewend ter financiering van transitiekosten 2018.

Er is scherp gestuurd op de uitgaven. Waar mogelijk is bespaard op contracten voor diensten en materialen, o.a. op ICT en telefonie. Ook in 2017 heeft het museum hard gewerkt aan het creëren van een gezonde financiële basis voor de toekomst.

Subsidie

Het Stedelijk Museum Schiedam ontving conform de verzelfstandigingsovereenkomst (2008) een structurele subsidie van de gemeente Schiedam. De subsidiebeschikking wordt jaarlijks vastgesteld. Daarnaast is in 2017 een transitiesubsidie verstrekt conform de aanvullende beschikking budgetsubsidie van 2015.

Balans per 31 december 2017

Activa	31 december 2017
Vaste activa	277.801
Vlottende activa	763.490
Totaal Activa	1.041.291
<hr/>	
Passiva	
Eigen vermogen	431.315
Kortlopende schulden	284.976
Langlopende schulden	325.000
Totale passiva	1.041.291

Staat van baten en lasten

Baten	2017
Subsidie gemeente Schiedam	2.246.588
Overige baten	932.482
Totaal baten	3.179.070
<hr/>	
Lasten	
Personeelskosten	1.177.446
Afschrijvingen	88.247
Kosten van activiteiten	897.786
Kunstaankopen	75.910
Overige bedrijfskosten	880.073
Totaal lasten	3.119.462
Saldo	59.608
Financiële baten en lasten	-32
Operationeel resultaat	59.576
Transitiesubsidie gemeente Schiedam	190.000
Transitiekosten	36.108
Totaal transitie	153.892
Totaal van baten en lasten	213.468

A. Balans per 31 december 2017

<u>Ref.</u>	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
1.	1	62
	- Financiële vaste activa	
2.	<u>277.800</u>	<u>324.060</u>
	- Materiële vaste activa	
	Totaal vaste activa	<u>324.122</u>
Vlottende activa		
3.	31.078	36.188
	- Voorraden	
4.	220.827	279.623
	- Vorderingen	
5.	<u>511.585</u>	<u>253.767</u>
	- Liquide middelen	
	Totaal vlottende activa	<u>569.578</u>
	Totaal activa	<u>1.041.291</u>
		<u>893.700</u>
PASSIVA		
6.	Eigen vermogen	
	- Algemene reserve	324.923
	- Bestemmingsfonds Transitie	<u>106.392</u>
		217.847
	Totaal eigen vermogen	<u>431.315</u>
		<u>217.847</u>
7.	Langlopende schulden	<u>325.000</u>
		<u>400.000</u>
8.	Kortlopende schulden	<u>284.976</u>
		<u>275.853</u>
	Totaal passiva	<u>1.041.291</u>
		<u>893.700</u>

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS
Amstern
29 MAART 2018
Rijn

B. Staat van baten en lasten 2017

<u>Ref.</u>		<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
		€	€	€
	BATEN			
9.	Subsidie gemeente Schiedam	2.246.588	2.246.588	2.226.549
10.	Overige baten	<u>932.482</u>	<u>844.931</u>	<u>400.913</u>
	Totaal baten (A)	<u>3.179.070</u>	<u>3.091.519</u>	<u>2.627.462</u>
	LASTEN			
11.	Personeelskosten	1.177.446	1.181.173	1.066.807
12.	Huisvestingskosten	692.647	711.200	677.789
13.	Algemene kosten	138.202	169.500	185.601
14.	Afschrijvingen	88.247	84.572	98.942
15.	Waardeverandering vlottende activa	8.084	0	0
16.	Overige lasten kerntaak	41.140	65.000	46.676
	Kunstaankopen	75.910	75.000	25.500
17.	Kosten tentoonstellingen en educatieve projecten	<u>897.786</u>	<u>796.000</u>	<u>409.895</u>
	Totaal lasten (B)	<u>3.119.462</u>	<u>3.082.445</u>	<u>2.511.210</u>
	Saldo (A - B)	59.608	9.074	116.252
18.	Financiële baten en lasten	29	0	1.188
19.	Resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	<u>-61</u>	<u>0</u>	<u>-711</u>
	Operationeel resultaat	<u>59.576</u>	<u>9.074</u>	<u>116.729</u>
20.	Transitie			
	- Transitiesubsidie	190.000	190.000	440.000
	- Transitiekosten	<u>36.108</u>	<u>142.500</u>	<u>570.371</u>
	Totaal transitie	<u>153.892</u>	<u>47.500</u>	<u>-130.371</u>
	Totaal saldo van baten en lasten	<u>213.468</u>	<u>58.574</u>	<u>-13.642</u>

dubos+co
REGISTER ACCOUNTANTS

Amsterdam, 29 MAART 2018

paraaf voor identificatie doeleinden

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	€	€	€
Het saldo van baten en lasten is gemuteerd op:			
- Algemene reserve	107.076	56.574	103.309
- Bestemmingsfonds Transitie	<u>106.392</u>	<u>0</u>	<u>-116.951</u>
Totaal	<u><u>213.468</u></u>	<u><u>56.574</u></u>	<u><u>-13.642</u></u>

dubois + co
 REGISTERACCOUNTANTS
 Amsterdam, 29 MAART 2018
 paraaf voor identificatie doeleinden:

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de directeur-bestuurder en de raad van toezicht van
Stichting Stedelijk Museum Schiedam te Schiedam.

A. Verklaring over de in de financiële jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Stedelijk Museum Schiedam te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze financiële jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Stedelijk Museum Schiedam per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol WNT 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stedelijk Museum Schiedam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

B. Verklaring over de in de financiële jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de financiële jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de directeur-bestuurdersverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directeur-bestuurder en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 maart 2018

Dubois & Co. Registeraccountants

A.P. Buteijn RA

SAMENWERKINGSPARTNERS EN RELATIES (IN ALFABETISCHE VOLGORDE)

Ars Donandi (ondersteuning)
Art Rotterdam (aankoop NOG Collectie, VIP rondleiding)
Artifex
ArtTube (partner)
AVROTROS (Volkskrant Beeldende Kunst Prijs)
BankGiro Loterijfonds (ondersteuning)
Basisschool de Blijberg
Bibliotheek Schiedam (stuurgroep geschiedenis)
Bodes van de gemeente Schiedam (tentoonstelling)
Bonte Koe (workshop Sticky Business)
Bureau Duinzand (ontwikkeling historische tentoonstelling)
Buurtvrouw (opening Echt Schiedams)
Caroline Nieuwendijk (rondleidingen Echt Schiedams)
Centrummanagement
Claartje Lindhout (samenstelling lunchbuffet)
Cosmos Company (herinrichting ICT)
De Bonte Koe Chocolate (lunchbuffet)
De Groot Fonds (ondersteuning)
De Kleine Ambassade
De Stokerij (Vaandels & Verhalen)
De Vliet
De Volkskrant (tentoonstelling Volkskrant Beeldende Kunst Prijs)
De Wissel
Deltaport Donatiefonds (ondersteuning)
Design Academy Eindhoven (partner Sticky Business)
Diabetes Fonds (maatschappelijk partner Sticky Business)
Diana van Golden (curator Salon der geweigerden)
Dorodarte (ondersteuning)
Dortmunder U, Duitsland (overname tentoonstelling Geert Mul)
Elise Mathilde Fonds (ondersteuning)
Els Molenaar (publieksonderzoek)
Erasmus Stichting (ondersteuning)
Expreszo koffie en thee (lunchbuffet)
Fonds 21 (ondersteuning)
Fonds Creatieve Industrie (ondersteuning)
Fonds Schiedam Vlaardingen (ondersteuning)
Fonds voor Cultuurparticipatie (ondersteuning)
Fotofestival 'Schiedams Water'
Fotofestival Schiedam
Fotomuseum, Rotterdam (tentoonstelling)
Gemeente Schiedam (divers)
Gemeentearchief Schiedam (stuurgroep geschiedenis)
Gezondheidsvoorlichters (maatschappelijk partner Sticky Business)
Giraffe Coffee koffiebranderij (lunchbuffet)
Gravin van Bijlandstichting (ondersteuning)
Han van der Horst (rondleiding/lezing)
Hans van der Sloot (rondleiding/lezing)
Henk Slechte (rondleiding/lezing)
Het Vlaamsch Broodhuys (lunchbuffet)
Historische Vereniging (partner Vaandels & Verhalen)
Internationale vrouwendag (activiteit)
Jacques en Belinda Tange (tentoonstelling)
Jeneverie 't Spul
Jenevermuseum (WikiSchiedam, Jeneverfestival)
Jurriaanse Stichting (ondersteuning)
Kunsthal, Rotterdam
LAB85 (ontwikkeling Hoogstraat)
Lex Reitsma (ontwerper/tentoonstellingsmaker)
LIMA (symposium)
LKCA (symposium)

Louisiana Museum of Art, Denemarken (tentoonstelling Eye Attack)
 Maarten Spruyt, stylist (samensteller Echt Schiedams en herinrichting kapel)
 Marije Vogelzang (gastconservator)
 MILC (vormgeving)
 Mondriaan Fonds (ondersteuning)
 Museum Arnhem (dubbeltentoonstelling Pierre Janssen. In de greep van de kunst)
 Museumvereniging
 Niemeijer Fonds (ondersteuning)
 Nienke Andersson (filmmaker)
 NOG Collectie
 NS (marketing)
 Ontmoetingscentrum De Werf
 Paul de Graaff (fotografie bodes)
 Primo Schiedam (ontwikkeling onderwijsprogramma)
 Prins Bernhard Cultuur Fonds (ondersteuning)
 Prins Bernhard Cultuur Fonds Zuid-Holland (ondersteuning)
 Rail TV
 Rosa Bloemen (vintage markt Op Art Live)
 Sarah van der Pols (curator Salon der geweigerden)
 Sarah van Sonsbeeck (lezing)
 Schiedams Boekhuis (vintage markt Op Art Live)
 Schunck (verzamelen)
 SDAM (marketing)
 Semaphore (sponsoring)
 SODA (ontwikkeling gebouw en museumplein)
 Spoor Magazine (actie rondleiding Pierre Janssen)
 Stadsomroep Schiedam
 Stichting Beheer SNS REAAL
 Stichting De burenen van Oost Schiedam
 Stichting Doen (ondersteuning)
 Stichting erfgoed Werf Gusto (tentoonstelling)
 Stichting Gifted Art (ondersteuning)
 Stichting Mooi Werk (Vaandels & Verhalen)
 Stichting Museumkaart (marketing)
 Stichting Swart-van Essen (ondersteuning)
 Stimuleringsfonds Creatieve Industrie (ondersteuning)
 Theater aan de Schie (stuurgroep geschiedenis)
 Turing Foundation (ondersteuning)
 Verhalenhuis Belvédère (Vaandels en verhalen)
 Vintage-Lein (vintage markt Op Art Live)
 Vrije Academie (lezingen)
 VSBfonds
 VU (lezing Eye Attack)
 Wolf Brinkman (onderwijsprogramma)
 Zien Zitten (vintage markt Op Art Live)
 Zomerexpo (voorronda locatie)
 Zoro Feigl (lezing)

En 62 verenigingen in Schiedam die meededen aan
 Vaandels & Verhalen

Alevitisch Cultureel Centrum Rijnmond
 Anthoniusgilde
 Apollo Toneel
 Bewonersvereniging Kethel Oost
 Borrelmuseum
 Buurtjes van Oost
 Carnavalsvereniging De Rietzeilers
 CDA
 CGV Alliantie
 Christelijke muziekvereniging Harpe Davids
 Dahlia Vereniging
 Dameskoor Femmes Pur Sang

Vaandelparade Schiedam. Fotografie: Bruno van den Elshout.

Dameskoor Uit Volle Borsten
De Buurtvrouw
De Orde van de Witte Handschoen
De ouders van Smaak
De Ronde Tafel
De Spellenfabriek
Dickenskoor Scyedam
EHBO vereniging Schiedam
Stichting Erfgoed
Excelsior '20
Fotoclub Scyedam
G1000 burgertop
Groenlinks
Handwerkcentrum Hobbyiaan
Harmonie Ambrosius
Het Zimmertje
Historische vereniging
Illustere school
Jenevergilde
Jeneverproefkring De drie Glasjes
Jeugd Rijnmondband
Koninklijk Mannenkoor Orpheus
Ladies Circle
Leefbaar Schiedam
Lions Club Schiedam
Literair Gezelschap Schiedam
Mandalagroep De Ark
Mandoline orkest O.N.I
Muziekvereniging Sint Radboud
Natuurcentrum De Boshoeck
Petanquesportvereniging L'Esprit
Popkoor Pleasure
Quiltbee
Reumapatiënten vereniging Nieuwe Waterweg Noord
Rolantino's
Schiedamse Reddingsbrigade
Scouting Burgemeester van Haaren
Scouting Taizé-groep
Scouting Tono
Sorooptimisten, Beneden-Maas
St. Jan Taalklas
Stedelijk Museum Schiedam
Stichting Amateur Kunstenaars Collectief Schiedam
Stichting Eigen Werk
Stichting Jazzpodium Waterweg
Stichting Kinderspel
Stichting Vrienden van het Beatrixpark
Taekwondo Apuro
Tekenclub De Schildpad
Utili Dulci
Vereniging Groepswonen van Ouderen Schiedam
Vereniging Progressief Schiedam
Vluchtelingenwerk
Vrouwenkoor The Green Forest Selection
Wandelclub Nieuwland
Where we've met festival
Zeekadetkorps 'Jacob van Heemskerck'
ZOS

SCHENKINGEN EN AANKOPEN

Schenking van de Stichting ABN AMRO Kunst & Historisch Bezit

Pierre Frédéric de la Croix, Portret van Anna Catherine Lowe, 1778, olieverf op doek

Pierre Frédéric de la Croix, Portret van mr. Ph. Th. van Cloon, 1778, olieverf op doek

Schenking van het C.D.A. afdeling Schiedam

Vaandel van de Christelijke Historische Vereniging 'Groen van Prinsterer', fluweel, zijde, borduurgaren en gouddraad

Schenking van de Gemeente Almere

Erzsébet Baerveldt, zonder titel, 1995, foto

Hans Koetsier, Manual, 1981, 25 zeefdrukken op Hahnemuhle papier

Hans Koetsier, Semiçoèur, 1983-1984, drukinkt papier

Andrei Roiter, My letters to Harms, 1992, gemengde techniek

Schenking van mevrouw M.C. (Ria) Daman

Fabriek voor Stalen Meubelen Gebr. de Wit, Armstoel, 1950-1960, textiel, verchroomd metaal, hout en bakeliet

Fabriek voor Stalen Meubelen Gebr. de Wit, Armstoel Selekt 3211, 1950-1960, textiel, verchroomd metaal, hout en bakeliet

Fabriek voor Stalen Meubelen Gebr. de Wit, kruk, 1950-1960, verchroomd metaal, hout en kunstleer

Fabriek voor Stalen Meubelen Gebr. de Wit, kruk 6310, 1950-1960, metaal, kunststof en hout

Fabriek voor Stalen Meubelen Gebr. de Wit, Tafel, 1950-1960, glas, verchroomd metaal en hout

Schenking van mevrouw E.L. Geerken

Heringa / Van Kalsbeek, zonder titel, 2007, porselein, staal en hars

Schenking van de heer B. de Haan

Sarah van der Pols, Amae 16, 2009, roet, Oost-indische inkt, acryl, pigmentinkt, pigmentstift en houtskool op papier

Schenking van de heer Ron Klein Breteler

Marcel Wesdorp, TUSSENGEBIED - intervening area - ce qui enveloppe (x3281.25 /y 4136.41 /z 120), 2009, c-print op dibond

Schenking van de heer J.A. (Hans) Sonnenberg

Karel Appel, Kip, 1951, brons en olieverf

Karel Appel, Zwarte kat, 1958, olieverf op linnen

Enrico Baj, Zonder titel, 1955, collage

Constant, Zonder titel, 1948, geglazuurd aardewerk

Constant, Man met hond, 1949, olieverf op linnen

Asger Jorn, Zonder titel (catalogus raisonné Atkins, no. 1013), 1957, olieverf op linnen

Asger Jorn, Brave New World (catalogue raisonné Atkins, no. 1130), 1958, olieverf op linnen

Asger Jorn, Sommernar, 1962, olieverf op linnen

Asger Jorn, zonder titel, 1969, drukinkt op papier

Asger Jorn, Le miroir curieux, 1972, gouacheverf op aluminium

Langdurig bruikleen van de heer Ludolph van Hasselt

Peter Struycken, Computer Structuur 1A, 1970, lakverf op perspex

Langdurig bruikleen van de Lutherse Gemeente Schiedam

onbekend, Vaandel van Vereniging Maarten Luther, fluweel, zijde, borduurgaren en gouddraad

Aankoop uit particulier bezit

Daan van Golden, Heerenlux, 1996, olieverf op doek

Aankoop van Studio Zoro Feigl

Zoro Feigl, Conveyor, 2016, gemengde techniek

Aankoop van galerie Stigter van Doesburg, Amsterdam

Elspeth Diederix, Colorshape, 2017, Inkjet print op Canson rag papier

Elspeth Diederix, Shape Two, 2017, Inkjet print op Canson rag papier

Aankoop van Galerie Fons Welters

Femmy Otten, And Life is over there, 2014, hout

Evelyn Taocheng Wang, Summer, 2017, 2017, gemengde techniek

Aankopen voor de NOG Collectie

Marcel van Eeden, Circus Henny, 2017, houtskool en krijt op papier

Evelyn Taocheng Wang, A Massage Salon - Excuse me! You are not a real lady, 2015, aquarelverf, acrylverf, potlood op rijstpapier, hout

Joost Krijnen, Invented by stolen characters, 2016, gouacheverf, acrylverf, potlood, kleurpotlood, houtskool op papier

Erik van Lieshout, Untitled, 2016, gouacheverf, houtskool, inkt, tape op papier

Erik van Lieshout, Untitled, 2016, gouacheverf, houtskool, inkt, tape op papier

Daniel van Straalen, When you're anywhere, 2017, inkt op katoen

BRUIKLENEN

Dordrechts Museum, Dordrecht: Gerard Verdijk

23-07-2016 t/m 08-01-2017

Gerard Verdijk, R-60, 1960, olieverf op linnen, S-00000245.1-2.1

Gerard Verdijk, Gouache II – 61, 1961, gouacheverf en lakverf op papier, BS-00000306

Gerard Verdijk, Gouache I – 61, 1961, gouacheverf en lakverf op papier, S-00000245.1-2.2

Gerard Verdijk, Verandering van licht, 1992, acrylverf op linnen, S-00000111

Gemeente Schiedam, Schiedam: Stadsgezichten Schiedam

08-08-2016 t/m 06-03-2017

Cornelis Gips, Waterrijk landschap 1, 1849, olieverf op paneel, S-00000147.1-64.03

Piet J. Mak, Gezicht op Schiedam nabij Vlaardingerdijk, 1857-1870, olieverf op paneel, S-00000176

Piet J. Mak, Gezicht op Schiedam vanaf de Overschieseweg, 1857-1896, olieverf op paneel, S-00000185

Piet J. Mak, De Eilandse brug te Schiedam, 1857-1896, olieverf op paneel, S-00000213

Piet J. Mak, Plantageslootje te Schiedam, 1857-1896, olieverf op linnen op paneel, S-00000401

Piet J. Mak, Spuikanaal te Schiedam, 1857-1896, olieverf op paneel, S-00000189

Piet J. Mak, Toegangsbrugje op de Damlaan te Schiedam, 1857-1896, olieverf op paneel, S-00000703

Piet J. Mak, Landschap omgeving van Schiedam, 1857-1896, olieverf op paneel, S-00000402

Piet J. Mak, Schie met ophaalbrug bij de Oude Dijk te Schiedam, 1857-1896, olieverf op paneel, S-00000400

Abraham van der Zee, Kijkje in de Grote- of St. Janskerk te Schiedam, 1906, olieverf op linnen op paneel, H-00000739

Abraham van der Zee, Interieur van de Grote- of St. Janskerk te Schiedam, 1907, olieverf op paneel, H-00000740

Kunsthal Rotterdam, Rotterdam: Jan Roeland: een hommage (1935-2016)

08-03-2017 t/m 28-06-2017

Jan Roeland, Bloem, 1989, olieverf op linnen, S-00000278

Jan Roeland, Compositie met 4 vazen, 1990, olieverf op linnen, S-00000303

Schunck*, Heerlen: PAINT IT SOFT

02-04-2017 t/m 06-08-2017

Twan Janssen, Study for all tomorrow's parties VI (Stage Property # 98025), 1997-1997, acrylverf op touw, S-00000867

Twan Janssen, Zonder titel (Stage Property # 000707), 2000, acrylverf op doek, S-00000913

Nederlandse Vereniging van Banken, Amsterdam: Nederlandse Vereniging van Banken

19-04-2017 t/m 17-05-2019

Marlies Appel, Zonder titel, 1994, kleurpotlood op papier, NOG-0012 [NOG Collectie]

Marlies Appel, Zonder titel, 1994, kleurpotlood op papier, NOG-0013 [NOG Collectie]

Marlies Appel, Zonder titel, 1994, kleurpotlood op papier, NOG-0014 [NOG Collectie]
Marlies Appel, Zonder titel, 1994, kleurpotlood op papier, NOG-0015 [NOG Collectie]
Dick van Arkel, Hoornaar VIII, 2006, olieverf op papier, NOG-0021 [NOG Collectie]
Simon Benson, Sehnsucht, 2007, potlood en houtskool op papier, NOG-0057 [NOG Collectie]
Johan Claassen, Droom met witte vogel, 2004, olieverf, NOG-0092 [NOG Collectie]
Ger van Elk, Rembrandtprenten, 1996, fotopapier, NOG-0369.1-6.4 [NOG Collectie]
Helen Frik, Family tree, 1993, aquarelverf op papier, NOG-0128 [NOG Collectie]
Kees de Goede, Pulse, 1997, drukinkt op papier, NOG-0132 [NOG Collectie]
Jos Kruit, Zonder titel, 2001, verf en kunststof op paneel, NOG-0266 [NOG Collectie]
Mariëtte Linders, Wooman, 1995, aquarelverf en potlood op papier, NOG-0281 [NOG Collectie]
Mariëtte Linders, Potatoheads, 1995, aquarelverf en potlood op papier, NOG-0278 [NOG Collectie]
Mariëtte Linders, Man making a teleconnection, 1995, aquarelverf op papier, NOG-0277 [NOG Collectie]
Erik Mattijssen, After a hundred years, 2008, gouacheverf, NOG-0299 [NOG Collectie]
Aline Thomassen, Zonder titel, 2008, aquarelverf op papier, NOG-0433 [NOG Collectie]
Carel Visser, Rembrandtprenten, 1996, drukinkt op papier, NOG-0369.1-6.6 [NOG Collectie]

Rijksmuseum Twenthe, Enschede: Wolvecamp & de Weerd - Geestdrift voor de schilderkunst

21-05-2017 t/m 15-10-2017

Theo Wolvecamp, Compositie met gele vlek, 1956, olieverf op jute, B-00000321

Daimler Art Collection, Berlijn: Serielle Formation. 1967 / 2017

02-06-2017 t/m 19-11-2017

Jan Henderikse, Players, 1961, papier op hout, B-00000536

herman de vries, Toevals-structuur 1966/40, 1966, lakverf op aluminium, B-00000047

Galerie LUMC, Leiden: Adam Colton: The white sculptures

14-9-2017 t/m 15-12-2017

Adam Colton, Love Arises from the Foam, 2008, polyurethaan schuim, NOG-0104 [NOG Collectie]

Gemeente Schiedam, Schiedam: Zakkendragershuisje

22-09-2017 t/m 01-09-2024

M. van de Burgh, Huldeblijk van A. Visser, 1877, verf op papier, J-00000064.1-18.06

Abraham van der Hoeven, Gedicht over leven en dood, 1808, verf op hout, J-00000064.1-18.09

onbekend, schrijfbord, 1770, beschilderd hout, H-00003867

onbekend, Rouwbord/Rouwlijst, 1800, beschilderd hout en glas, J-00000064.1-18.11

onbekend, Rouwschild Zakkendragers, 1818, messing en zilver, H-00003863.1-2.1

onbekend, Kastje voor het opbergen en tentoonstellen van het zilveren rouwschild van het Zakkendragersgilde, 1860-1890, hout en glas, H-00003863.1-2.2

onbekend, Ovaal portretfoto, 1885, fotopapier, hout en glas, J-00000064.1-18.05

onbekend, Paperassenhouder, 1900, metaal, J-00000064.1-18.07

onbekend, Houten standaard voor een zandloper, 1900, hout, metaal en touw, J-00000064.1-18.16

onbekend, Papperassenhouder, 1900, metaal, J-00000064.1-18.18

onbekend, Aantekebord, 1900, geverfd hout, J-00000064.1-18.08

onbekend, Houder van luciferdoosje, 1930, hout, H-00004043

onbekend, Lessenaar, hout, H-00001623

onbekend, Snotneus (olielamp), messing, H-00000309

onbekend, kolenbak, gietijzer, H-00002503

Academie Minerva, Hanzehogeschool, Groningen: Het gevorderde kunstenaarschap

02-10-2017 t/m 27-10-2017

Kees de Goede, Een bloemlezing van gebeurtenissen, 1994-1995, Oost-Indische inkt, NOG-0133.1-62 [NOG Collectie]

Museum De Buitenplaats, Eelde: Erik Odijk en De Kleine School van het Sublieme

30-11-2017 t/m 09-03-2018

Erik Odijk, Trimousette, 2006, grafiet, S-00001123

Erik Odijk, Pink Cedar, 2006, grafiet, S-00001124

Erik Odijk, P.O.P II, 2007, aquarelpotlood op papier, S-00001125

Erik Odijk, Sylva, 2008, grafiet en aquarelpotlood op papier, S-00001126

ORGANISATIES EN NEVENFUNCTIES

Het personeelsbestand van de stichting bestond in 2017 uit 24 medewerkers en 19,4 fte's.

Personeelsvertegenwoordiging

De personeelsvertegenwoordiging bestaat uit Wilma Sütö (voorzitter), Henny van Leeuwen, Erik Bouma en Marieke Julius. De leden zijn voor 2 jaar benoemd met een eenmalige mogelijkheid tot herbenoeming van 2 jaar.

Personeelssamenstelling 2017

Directie

Deirdre Carasso,

Nicole Theeuwes, plaatsvervangend directeur

Directiesecretariaat

- Petra de Ridder, office manager tot 1 juli 2017
- Lotte Poortman, directie assistent vanaf 21 augustus 2017

Team Publiek, Programma & Relaties

- Programmamanager Relatieontwikkeling & Promotie | Nicole Theeuwes
- Medewerker Marketing & Communicatie | Sandra Jongenelen
- Medewerker Publieksactiviteiten en Onderwijs | Henny van Leeuwen uit dienst per 1 november 2017; Liesbeth Slats vanaf 1 november 2017
- Medewerker publieksactiviteiten | Femke van der Stoep
- Programmamanager Presentaties & Publiek | Erik Bouma
- Projectleider tentoonstellingen | Annemieke Olthuijs vanaf 1 november 2017
- Senior medewerker Beveiliging & Publiek | John de Roo
- Medewerkers Beveiliging & Receptie | Raymond Hoefman, Remco Rolandus, Bernadine de Visser, Ed van Gulik
- Medewerkers Publiek & Receptie | Monique Scholte, (vanaf april wegens ziekte vervangen door Esther Kramer), Janina Schipper
- Gastvrouwen kapel: Brigitte Hennequin, uit dienst per 1 maart, Sanne Mettrop, uit dienst per 1 maart, Simone Rijkssen, Marie- Louise van der Ende (vanaf 1 maart), Fleur Heinze (vanaf 1 maart)

Team Kennis, Content & Collectie

- Senior Conservator | Colin Huizing
- Conservator moderne & hedendaagse kunst | Wilma Sütö (uit dienst per 1 augustus)
- Coördinator Collecties & Bruiklenen | Leonie Wingen, vanaf 1 juli wegens afwezigheid vervangen door Annemieke Olthuijs
- Medewerker Collecties | Marco Steketee

Team bedrijfsvoering

- Medewerker HR & Facility | Iris Vink
- Medewerker ICT & Facility | Marieke Julius (uit dienst per 1 oktober)
- Extern: Controller & Fin. Administratie | Bureau Jac's den Boer & Vink bv

Nevenfuncties medewerkers

Deirdre Carasso

- Voorzitter Stichting Geluk, Rotterdam
- Bestuurslid Fotodok, centrum voor documentaire fotografie, Utrecht
- Bestuurslid Stichting Federico Carasso
- Lid selectiecommissie Ode aan de Synode, gemeente Dordrecht
- Lid commissie pilotprojecten Mondriaan Fonds

Colin Huizing

- Bestuurslid Jaap Harten Fonds
- Bestuurslid Stichting IO, Amsterdam

Leonie Wingen

- Voorzitter Alumnivereniging culturele studies, UVA

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Pascal Visée

- Lid Raad van Commissarissen Plus Retail
- Lid Raad van Commissarissen Rabo Groep
- Lid Raad van Commissarissen Mediq
- Lid Raad van Commissarissen Royal FloraHolland
- Lid Raad van Toezicht Erasmus Universiteit Rotterdam
- (Extern) Senior adviseur Genpact and McKinsey

Henriëtte van der Linden

- Lid Raad van Toezicht museum Arnhem
- Voorzitter Stichting Kunstgebouw
- Voorzitter Stichting Vrienden van het Pedagogisch Instituut
- Verbonden aan cluster IV scholen Leiden

Jeroen Princen

- Lid Raad van Toezicht Witte de With
- Lid Raad van Bestuur Museum Boijmans Van Beuningen

Ton de Vos

- Bestuurslid Stichting De Helling
- Bestuurslid Stichting F.A.R.T.
- Lid Bezwaaradviescommissie Fonds Podiumkunsten

Marieke Sanders

- Honorair Consul van Botswana
- Lid Advies Committee Kaderverdrag ter bescherming van Minderheden bij de Raad van Europa (betaald)
- Bestuurslid Stichting Kees Verwey

Vrijwilligers

Jacqueline van Asten- Noordijk

Fred van de Griend

Marie-Louise van den Berk

Christel Groels

Inge de Bruin

Petra van der Ham

Anne Marie Camps

Peter Heijnsbroek

Denise Carr

Ronald de Jong

Mieke Graumans

Manuela van der Laan

Anne-Marie de Lange
Ella van de Laan Bouma
Niki Murphy
Greta Noordewier
Petty Oosthof
Karin van Oyen
Ineke van Pagée
Jeanne Poot
Reinier Rijke

Willemijn Rozemuller
Petra Muns - Ruigrok
Karen Servaas
Jacqueline van Soest
Jeanne Stammeshaus
Frans Verkade
Ellen Vis- Otten
Alex Westra

Museumdocenten

Wolf Brinkman
Liesbeth Eshuis
Margo Onnes
Julia Radowitz

Larisa Sjoerds
Jules van de Vuurst de Vries
Elly van de Water - Plaisier

Colofon

Bezoekadres

Stedelijk Museum Schiedam

Hoogstraat 112

3111 HL Schiedam

Postadres

Stedelijk Museum Schiedam

Postbus 208

3100 AE Schiedam

Telefoon: 010 2463666

info@stedelijkmuseumschiedam.nl

www.stedelijkmuseumschiedam.nl

Openingstijden

Dinsdag tot en met zondag: 11.00 – 17.00

Gesloten op maandag, Eerste kerstdag, Nieuwjaarsdag en Koningsdag

Auteur

Medewerkers Stedelijk Museum Schiedam

© Stedelijk Museum Schiedam 2017